

**ORTAOKUL
VE
İMAM HATİP ORTAOKULU
MÜZİK
Ders Kitabı
7**

Yazarlar

Zülküf BAŞTÜRK

Pınar CANDAN

Mehmet Ali GÖNÜL

Özgür Menderes ÖZTÜRK

Hatice TEZCAN

DEVLET KİTAPLARI

BİRİNCİ BASKI

....., 2018

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

EDİTÖR
Zülküf BAŞTÜRK

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI
Özer AKSU

DİL UZMANI
Esen BAYRAM GENÇ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI
Erhan DÜZGÜN

REHBERLİK UZMANI
Senem KADİROV
Selma KARAARSLAN

GÖRSEL TASARIM UZMANI
Engin AKBIYIK
Turgut GÖKÇE

ISBN 978-975-11-4667-0

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 28.05.2018 gün ve 78 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 03.07.2018 gün ve 12720204 sayılı yazısı ile birinci defa 1.757.260 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1.ÜNİTE

1. İstiklal Marşı'mız	12
2. Müziği Öğreniyorum	16
3. Müziği Çözümlüyorum	24
4. Ünite Değerlendirme	28

2.ÜNİTE

1. Marşlarımız	32
2. Atatürk ve Müzik	36
3. Benim Ritmim	38
4. Ünite Değerlendirme	41

3.ÜNİTE

1. Çalgı Türleri ve Toplulukları	44
2. İnsan Sesi ve Ses Toplulukları	48
3. Müzikte Diziler ve Makamlar	50
4. Ünite Değerlendirme	57

4.ÜNİTE

1. Dünyada Müzik	60
2. Dünya Müziğine Yolculuk	66
3. Yurdumuzda Müzik	68
4. Ünite Değerlendirme	75

5.ÜNİTE

1. Türkülerimizin Yaşanmış Öyküleri	78
2. Müziğimize Ses Verenler	82
3. Benim Ezgim	90
4. Ünite Değerlendirme	93
1. Dağarcık	94
2. Cevap Anahtarı	111
3. Sözlük	112
4. Kaynakça	116

KİTABIMIZI TANIYALIM

Ünite numarasını gösterir.

1.ÜNİTE

Ünite içindeki konuları belirtir.

İSTİKLAL MARŞI'MIZ

MÜZİĞİ ÖĞRENİYORUM

MÜZİĞİ ÇÖZÜMLÜYORUM

Ünitenin öğrenme hedeflerini belirtir.

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

İstiklal Marşı'nı hız ve gürlük basamaklarına uygun söyleyeceğiz.

Temel müzik yazı ve öğelerini öğreneceğiz.

Hız ve gürlük basamaklarını uygulayacağız.

Ünitenin içinde geçen kelimeler ve kavramlar.

Anahtar Kelimeler

- Millî Marş
- Gürlük (Nüans)
- Hız (Tempo)
- Da Capo
- Tekrar (Dönüş İşareti)
- Çoğaltma Noktası
- Aksak Ölçü
- Senyö

Ünite ile ilgili görselleri belirtir.

Ünite numarasını gösterir.

Öğrenciyi derse hazırlar.

Ünite renklerini gösterir.

1.Ünite

İSTİKLAL MARŞI'MIZ

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

İstiklal Marşı'mızı söylerken hız ve gürlük basamaklarına dikkat ediyor musunuz? Düşüncelerinizi paylaşınız.

Öğrenme süreci içindeki ana tema başlığı

Konuyla ilgili görselleri belirtir.

Öğrenme sürecine katkı sağlayacak etkinlikleri belirtir.

1. ETKİNLİK

Adı: Yazma Amacı: Millî marşımızı doğru söyleme. Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

İstiklal Marşı'mızı söylerken nelere dikkat etmeliyiz? Düşüncelerinizi yazınız.

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Müzikte tekrar işaretleri için kullanılır? Bildiklerinizi paylaşınız.
2. Bildiğiniz tekrar işaretlerini sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Tekrar işareti

Bittiş çizgisi

Ön bilgilerimizi hatırlatır.

BİLGİ DUVARI

Bir müzik eserinin notaları yazılırken aynı bölümleri tekrar yazmamak için tekrar işaretleri kullanılır. Böylece eserin yazı boyutu kısalmış olur.

Da Capo (D. C.) Başa Dön: Eserin başa dönmek üzere seslendirileceğini belirtir. Müzik eserinin sonuna konulur. Eser tekrar baştan çalınır ya da söylenir. "Fine" (son) işaretinde bitirilir.

Senyö (S) İşareti Dön: Müzik eserlerinde işaretin ikinci defa konulduğu yerden birinci defa konulduğu yere döneceğini belirtir.

Konuyla ilgili bilgiler verir.

1. ETKİNLİK

Adı: Söyleme Amacı: Senyö işaretini kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki "Kavurma Koydum Tasa" adlı türküyü tekrar işaretlerine uyarak seslendiriniz.

Çabuk (Allegro) İKAVURMA KOYDUM TASA Türkü Yoresi-Erzurum

1- Ka vur... ma koy dum ta sa a ğam... yâr pa şam... yâr
3- Be nim... yâ rim çok gu zel a ğam... yâr pa şam... yâr

2- Dol dur dum ba sa ba... sa di gel gel
4- A zi cik boy dan ki... sa di gel gel

5- Hay di hay di hop la gel... di gel gel
6- Fis ta mi ni top la gel... di gel gel

Kitap sayfa numarasını gösterir.

Ünite ile ilgili dinleme önerileri ve çalışma sayfasıdır.

DİNLEME ÖNERİLERİ

1. İzmir'in Kavakları
2. Arabaya Taş Kovdum
3. Fındıklı Bizim Yolumuz

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

- 1 Nefesli ve vurmali çalgılardan oluşan topluluk, aşağıdakilerden hangisidir?
A) Bando B) Pop müziği C) Caz müziği D) Oda müziği
- 2 Aşağıdakilerden hangisi şarkı söylemek amacıyla oluşturulan insan sesi topluluğudur?
A) Orkestra B) Solo C) Şef D) Koro
- 3 Aşağıdaki çalgılardan hangisi Türk halk müziği çalgılarından değildir?
A) Bağlama B) Kaval C) Obua D) Bendir
- 4 Aşağıdakilerden hangisi caz müziği çalgı topluluğunun özelliklerindedir?
A) Vurmali çalgılardan oluşur.
B) Genellikle saksofon, trombon, piyano, kontrbas gibi çalgılardan oluşur.
C) Genellikle senfonik eserler seslendirilir.
D) Bu topluluklar çoğunlukla törenlerde kullanılan çalgı topluluğudur.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	EVET	HAYIR
Çalgıları türlerine göre ayırt edebiliyorum.		
Çalgı topluluklarını ayırt edebiliyorum.		
İnsan seslerini ve ses topluluklarını ayırt edebiliyorum.		
Dinlediğim eserin seğâh veya hüzzam makamında olduğunu fark edebiliyorum.		
Dinlediğim eserlerde do majör ve la minör dizilerin etkilerini hissedebiliyorum.		

Ünite içindeki öğrenme hedeflerini değerlendirir.

İlginç ve dikkat çekici bilgiler verir.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

KİTAPTA YER ALAN SİMGELER

Söyleme

Okuma

Yazma - İşaretleme

Dinleme - İfade etme

Uygulama

Araştırma

Canlandırma

Eşleştirme

1.ÜNİTE

İSTİKLAL MARŞI'MIZ

MÜZİĞİ ÖĞRENIYORUM

MÜZİĞİ ÇÖZÜMLÜYORUM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

İstiklal Marşı'nı hız ve gürlük basamaklarına uygun söyleyeceğiz.

Temel müzik yazı ve öğelerini öğreneceğiz.

Hız ve gürlük basamaklarını uygulayacağız.

Anahtar Kelimeler

- Millî Marş
- Gürlük (Nüans)
- Hız (Tempo)
- Da Capo
- Tekrar (Dönüş İşareti)
- Çoğaltma Noktası
- Aksak Ölçü
- Senyö

İSTİKLAL MARŞI'MIZ

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

İstiklal Marşı'mızı söylerken hız ve gürlük basamaklarına dikkat ediyor musunuz? Düşüncelerinizi paylaşınız.

1. ETKİNLİK

Adı: Yazma

Amacı: Millî marşımızı doğru söyleme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

İstiklal Marşı'mızı söylerken nelere dikkat etmeliyiz? Düşüncelerinizi yazınız.

2. ETKİNLİK

Adı: Okuma

Amacı: Millî marşımızı doğru okuma.

Araç - Gereç: Ders kitabı

İstiklal Marşı'mızın ilk iki kıtasını vurgu ve tonlamalarına dikkat ederek şiir biçiminde okuyunuz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif ERSOY

İstiklal Marşı Şairi
MEHMET ÂKİF ERSOY
(1873-1936)

İstiklal Marşı Bestecisi
OSMAN ZEKİ ÜNGÖR
(1880-1958)

BİLGİ DUVARI

İSTİKLAL MARŞI'NIN KABULÜ

İstiklal Marşı'mız, ulusumuzun savaş sıkıntısı yaşadığı zamanlarda ihtiyaç duyduğu millî birlik ve beraberlik ruhunu oluşturmak için yazılmış olan bir marştır. Bu marşı anlamına uygun seslendirmek bu nedenle çok önemlidir.

Marşımızı seslendirirken vurgu ve tonlamaya, belirtilen yerlerde nefes almaya, hız ve gürlük basamaklarına uygun söylemeye dikkat etmeliyiz. İstiklal Marşı'mızı söylerken ve dinlerken gösterdiğimiz saygı aynı zamanda şehitlerimize, vatanın bağımsızlığına, yapılan fedakârlıklara duyulan saygıyı ifade eder.

Bayrak törenlerimizde millî marşımızı gür sesimizle coşkulu bir şekilde söylemeliyiz.

3. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Marşımızı doğru seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

İstiklal Marşı'mızı hız ve gürlük basamaklarına uygun ve nefes yerlerine dikkat ederek seslendiriniz.

İSTİKLÂL MARŞI (*)

Söz: Mehmet Âkif ERSOY
Müzik: Osman Zeki ÜNGÖR

Orta (Moderato)

f Kork ma sön mez bu şa fak lar da yü zen_ al san

5 cak Sönmeden yur du mun üs tün de tün ten en son o cak O

8 be nim_ mil le ti min yıl dı zı dır par la ya cak O be

11 nim dir o be nim mil le ti min dir an cak *f* Çat

14 ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

17 lâî Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şid det bu ce lâî Sa

20 na ol_ maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâî Hak kı

23 dir Hak ka ta pan mil le ti min is tik lâî

(*) İstiklal Marşı'nı söylerken virgül (" , ") işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

4. ETKİNLİK

Adı: Yazma

Amacı: Marşımızı doğru söyleme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

İstiklal Marşı'mızı söylerken hız ve gürlük basamaklarına niçin dikkat etmeliyiz? Düşüncelerinizi yazınız.

Handwriting practice area with multiple horizontal lines for writing.

MÜZİĞİ ÖĞRENİYORUM

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Müzik yazısı niçin kullanılır? Düşüncelerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Vuruş: Müzikte seslerin sürelerini ölçmek için el veya ayakla yapılan düzenli hareketlere denir.

Nota Değerleri (Süreleri)

Şekli	Adı	Süresi	Vuruş
	Birlik nota	Dört vuruş	↓ ↑ ↓ ↑ ↓ ↑ ↓ ↑ 1 ve 2 ve 3 ve 4 ve
	İkilik nota	İki vuruş	↓ ↑ ↓ ↑ 1 ve 2 ve
	Dörtlük nota	Bir vuruş	↓ ↑ 1 ve
	Sekizlik nota	Yarım vuruş (1/2)	↓ 1
	Onaltılık nota	Çeyrek vuruş (1/4)	↓

Sus Değerleri (Süreleri)

Birlik sus		Dört vuruş
İkilik sus		İki vuruş
Dörtlük sus		Bir vuruş
Sekizlik sus		1/2 vuruş
Onaltılık sus		1/4 vuruş

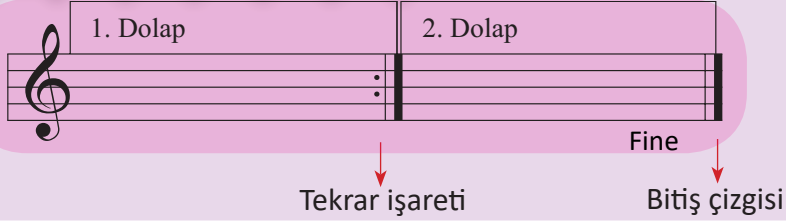
DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Müzikte tekrar işaretleri niçin kullanılır? Bildiklerinizi paylaşınız.
2. Bildiğiniz tekrar işaretlerini sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

HATIRLAYALIM

BİLGİ DUVARI

Bir müzik eserinin notaları yazılırken aynı bölümleri tekrar yazmamak için tekrar işaretleri kullanılır. Böylece eserin yazı boyutu kısaltılmış olur.

Da Capo (D. C.) Başa Dön: Eserin başa dönülerek seslendirileceğini belirtir. Müzik eserinin sonuna konulur. Eser tekrar baştan çalınır ya da söylenir. "Fine" (son) işaretinde bitirilir.

Senyö (%) İşarete Dön: Müzik eserlerinde işaretin ikinci defa konulduğu yerden birinci defa konulduğu yere döneceğini belirtir.

1. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Senyö işaretini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki "Kavurma Koydum Tasa" adlı türküyü tekrar işaretlerine uyarak seslendiriniz.

Çabuk (Allegro)

KAVURMA KOYDUM TASA

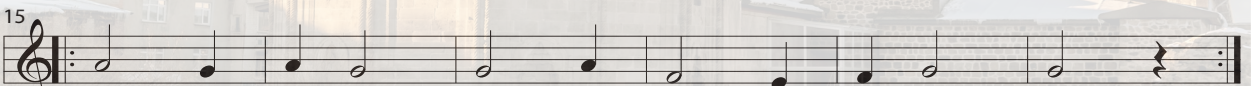
Türkü
Yöresi: Erzurum

1- Ka vur_ ma koy dum ta sa a ğam_ yâr pa şam_ yâr
3- Be nim_ yâ rim çok gü zel a ğam_ yâr pa şam_ yâr

2- Dol dur dum ba sa ba_ sa_ di gel gel gel gel
4- A zı cık boy dan kı_ sa_ di gel gel gel gel

5- Hay di hay di hop la gel_ di gel gel gel gel
6- Fis ta nı nı top la gel_ di gel gel gel

Fine

BİLGİ DUVARI

Çoğaltma Noktası: Notaların sağına konulan noktalara **çoğaltma noktası** denir. Yanına konulduğu notanın süresini kendi süresinin yarısı kadar çoğaltır. Notanın yanına konulan çift nokta ise birinci noktanın yarısı değerindedir.

$$o \cdot = o + \text{nota}$$

$$\text{nota} \cdot = \text{nota} + \text{nota}$$

$$\text{nota} \cdot = \text{nota} + \text{nota}$$

$$\text{nota} \cdot = \text{nota} + \text{nota}$$

$$\text{nota} \cdot \cdot = \text{nota} + \text{nota} + \text{nota}$$

1. ETKİNLİK

Adı: Yazma

Amacı: Çoğaltma noktasını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıda verilen müziksel işlemlerin sonucunu müziksel ifadelerle yazınız.

a) $\text{nota} \cdot + \text{nota} =$

b) $\text{nota} \cdot + \text{nota} + \text{nota} =$

2. ETKİNLİK

Adı: Uygulama

Amacı: Çoğaltma noktasını kavrama.

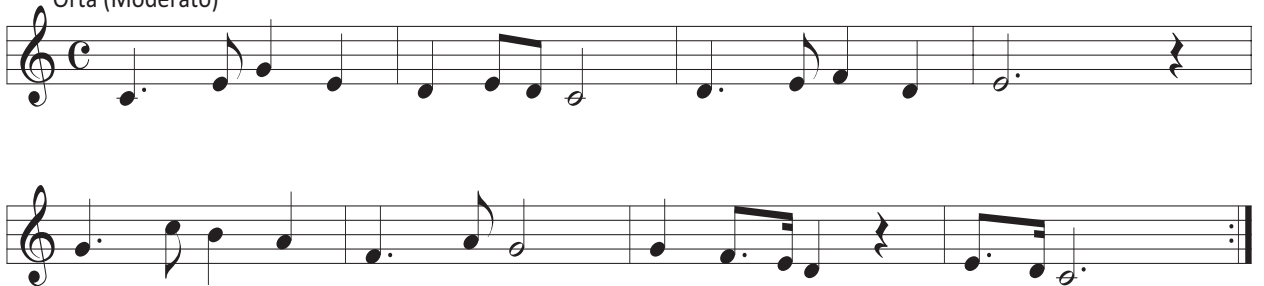
Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki ezgide kullanılan noktalı dörtlük notaları sürelerine uygun olarak ritimleyip seslendiriniz.

EZGİ
(Çoğaltma Noktası)

Pınar CANDAN

Orta (Moderato)

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

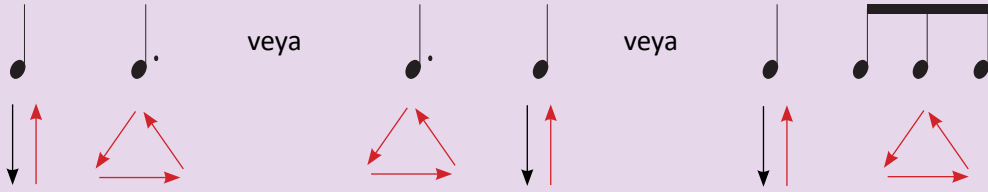
Bugüne kadar öğrendiğiniz ölçüler nelerdir? Hatırladıklarınızı paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Ölçülerin vuruş özelliklerine göre ikiyeşerli ve üçerli gruplara ayrıldığını öğrenmiştik. Basit ölçülerin vuruşları ikiyeşerli, birleşik ölçülerin vuruşları üçerliydi. Bunların dışında ikiyeşerli ve üçerli vuruşların bir arada bulunduğu ölçüler de vardır. Bu ölçülere **aksak ölçü** adı verilir. Bunlardan 5/8'lik ölçü birimini hatırlayalım:

Beş zamanlıdır. Biri ikiyeşerli, biri üçerli vuruştan oluşur. 2+3 veya 3+2 şeklindedir.

1. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: 5/8'lik aksak ölçüyü hatırlama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Ayletme Beni" adlı eseri seslendiriniz.

AYLETME BENİ

Orta (Moderato)

Türkü
Yöre: Rumeli

Şu_ kar_ şı ki dağ_ da_ lam ba_ lar ya_ nar_

Lam_ ba_ nın_ şav_ kı_ na da_ Fa dimem sev_ gi_ lim_ ya_

zar_ Ay_ let_ me_ be_ ni_ söy let

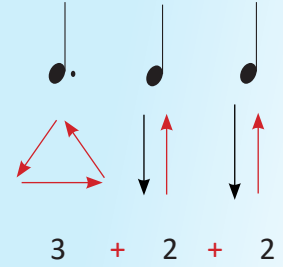
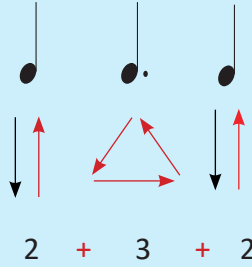
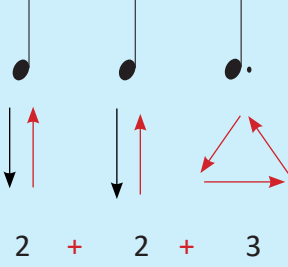
me_ be_ ni_ Al_ çak_ yük_ sek_ te pe de_ Fa dimem

bek_ let_ me_ be_ ni_

BİLGİ DUVARI

7/8'lik aksak ölçü: Yedi zamanlıdır. İkişi ikişerli, biri üçerli zamandan oluşan aksak ölçüdür. Genellikle üçerli birim sonda olacak şekilde kullanılır. Ancak üçerli birimin ortada ve başta kullanıldığı da görülmektedir.

2. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: 7/8'lik aksak ölçüyü kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Kiremite Su Düştü" adlı türküyü seslendiriniz.

KİREMİTE SU DÜŞTÜ

Çabuk (Allegro)
(2+2+3)Türkü
Yöresi: Rize

Ki re mi te su düş tü de E mi_ ne ev den uç di Za val lı an

ne si nin de E tek le ri tu_ tuş di E tek_ le ri tu tuş di

DİNLEME ÖNERİLERİ

Bir sene gördüm seni da.
Sen benden ayrı düşdün.
Bir daha görsem seni da,
Yaşamak başa düşdi.

Derule
Deryalar
Dırama'nın İçinde
Çavuşlu Diye Diye

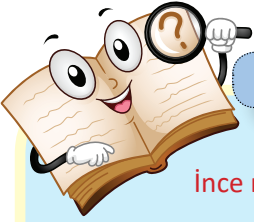
DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Dizeğin altında ve üstünde bulunan ek çizgiler ne işe yarar? Bildiklerinizi paylaşınız.

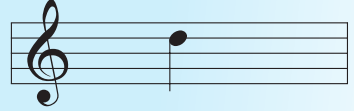
HATIRLAYALIM

Dizi: Müzikte belirli kurallar çerçevesinde komşu sekiz sesin art arda sıralanmasına **dizi** denir. Diziler isimlerini başlangıç ve bitiş seslerinden alır. Fakat aralarında bir oktav (sekiz ses) fark vardır. Dizi sesleri kalından inceye doğru sıralanıyorsa "**çıkıcı dizi**", inceden kalına doğru sıralanıyorsa "**inici dizi**" denir.

BİLGİ DUVARI

İnce re notası: Dizekte 4. çizgi üzerine yazılır.

İnce mi notası: Dizekte 4. aralığa yazılır.

1. ETKİNLİK

Adı: Yazma

Amacı: İnce re, ince mi notalarını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki dizekte verilen **ince re** ve **ince mi** notalarını okuyarak boş dizeğe bu notaları kendiniz yazınız.

Bak

Dörtlük nota ile ince re, ince mi	İkilik nota ile ince re, ince mi	Noktalı ikilik nota ile ince re, ince mi	Sekizlik nota ile ince re, ince mi	Noktalı dörtlük ve sekizlik nota ile ince re, ince mi

Yap

2. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: İnce re, ince mi notalarını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki ezgiyi birlikte seslendiriniz.

EZGİ

(İnce re, İnce mi)

Orta (Moderato)

Özgür Menderes ÖZTÜRK

BİLGİ DUVARI

Kalın si notası: 1. ek çizginin altına yazılır.

Kalın la notası: 2. ek çizginin üzerine yazılır.

1. ETKİNLİK

Adı: Yazma

Amacı: Kalın si, kalın la notalarını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıda adı verilen notaları dizek üzerine yazınız.

İnce re

İnce mi

Kalın si

Kalın la

2. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Kalın si, kalın la notalarını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki ezgiyi birlikte seslendiriniz.

EZGİ

(Kalın la, Kalın si)

Orta (Moderato)

Özgür Menderes ÖZTÜRK

MÜZİĞİ ÇÖZÜMLÜYORUM

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Bir müzik eserini seslendirirken hız (tempo) önemli midir? Düşüncelerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Hız belirtmek için kullanılan sözcüklere “**hız terimleri**” denir. Müzikte üç ana hız basamağı vardır.

- Yavaş hız

- Orta hız

- Çabuk hız

BİLGİ DUVARI

Hız (tempo) müziğin önemli öğelerinden biridir. Bir müzik eserinin beklenen etkiyi verebilmesi, eserin anlamına uygun hızda seslendirilmesine bağlıdır. Hız aynı zamanda eserin karakterini etkiler. Bir eserin hangi çabuklukta söyleneceği hız terimine göre belirlenir. Eserin hızını kesin olarak belirleyebilmek için ise metronom kullanılır.

HIZ TERİMLERİ	ANLAMI
Adagio	Yavaş
Andante	Orta Yavaş
Moderato	Orta
Allegro	Çabuk

1. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Hız basamaklarını uygulama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki “Toycular” adlı türküyü hız basamaklarını uygulayarak seslendiriniz.

TOYÇULAR

Çabuk (Allegro)

Türkü
Yöre: Van

Ev le ri yol üs tü dür Ke me_ri bel_ üs tü_ dür Her demgidem

o ya re_ Koy de sin ler dos tu dur Toy cu lar yar can

Ko lun da_ mer_ can Ben sa_ na_ hay_ ran_ uy am man_ am man

2. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Hız basamaklarını uygulama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, ses kayıtları

Aşağıdaki "Hey Gidi Dünya Hey" adlı şarkıyı hız basamaklarını uygulayarak seslendiriniz.

HEY GİDİ DÜNYA HEY

Ali KOCATEPE

Yavaş (Adagio)

mf Lay Lay.....

Orta (Moderato)

f Bun dan böy le dü şü nere k a__ tın a dım la__ rı nı zı

El bet bir gün mut lu luktan ya__ na a lı rız payı mı zı

mf

1 { Bir kuş gi__ bi hür ol sam Dey__ dey di bi di bi dey__ dey
Dost luk be__ nim bay ra ğım " " " " " "

2 { Do ğ ru luk__ tan hiç şaş ma " " " " " "
Hiç a cı__ sı ol ma yan " " " " " "

11 { So lu ma__ dan ya şa sam hey__ gi di dün__ ya hey
Cen net be__ nim du ra ğım " " " " " "
E den bu__ lur ü zül me " " " " " "

2 { Kim var ki__ bu dün ya ya " " " " " "

Çabuk (Allegro)

f Bun dan böy le dü şü ne rek a__ tın a dım la__ rı nı zı

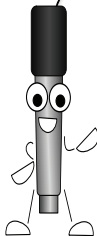
El bet bir gün mut lu luktan ya__ na a lı rız payı mı zı

BİLİYOR MUYDUNUZ?

ALİ KOCATEPE

1947'de İzmir'de doğdu. Ege Üniversitesini bitirdi. Şarkıcı, besteci, söz yazarı ve prodüktör olarak yüzlerce esere imza attı. "Hey Gidi Dünya Hey"i 1974'te besteledi. Bu şarkısıyla **Altın Plak** ve çeşitli ödüller kazandı. Besteleriyle ülkemizi yurt dışındaki yarışmalarda temsil etti. Radyo ve televizyon programları hazırlayıp spor spikerliği yaptı.

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Müzikte gürlük, seslendirdiğimiz eserlerde nasıl bir etki yaratır? Düşüncelerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Bir sesin kuvvetli ya da hafif olması durumuna o sesin **gürlüğü** denir. Müzikte üç ana gürlük basamağı vardır.

- Hafif

- Orta

- Kuvvetli

BİLGİ DUVARI

Müzikte çok hafiften çok kuvvetliye kadar uzanan çeşitli gürlük basamakları vardır. Gürlük basamaklarını gösteren sözcüklere **gürlük terimleri** denir. Gürlük terimlerinin kısaltmalarına ise **gürlük belirteçleri** denir. Bir şarkının hangi gürlükte söyleneceği gürlük belirteçleriyle gösterilir. Gürlük terim ve belirteçleri dizeğin altına yazılır. Müziksel anlatımı sıradanlıktan kurtarıp daha etkili hâle getirebilmek için gürlük değişiklikleri yapılır.

GÜRLÜK TERİMİ	BELİRTECİ	ANLAMI
Piano	<i>p</i>	Hafif
Mezzopiano	<i>mp</i>	Orta Hafif
Mezzoforte	<i>mf</i>	Orta Kuvvetli
Forte	<i>f</i>	Kuvvetli

1. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Gürlük basamaklarını uygulama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki "Köyümüz" adlı şarkıyı gürlük basamaklarını uygulayarak seslendiriniz.

Orta (Moderato)

KÖYÜMÜZ

Söz: Faik CANSELEN
Müzik: Alman Ezgisi

mf Kö yü müz kü çü cük *p* yol la rı in ce cik
Ö nün de yay la lar e kil miş tar la lar

5 *p* Ne se rin ye li var *mf* Ne coş kun se li var
Ne gü zel ba ğı var Ne u lu da ğı var

2. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Gürlük basamaklarını uygulama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Memleketim" adlı şarkıyı gürlük basamaklarını uygulayarak seslendiriniz.

MEMLEKETİM

Söz: Fikret ŞENEŞ
Uyarlama

Orta (Moderato)

f Lay lay lay lay lay lay lay la la lay lay la la lay lay la la

lay lay lay lay lay lay lay lay *mf* Ha va sı na su yu na ta şı

na top ra ğı na Bin can fe da bir tek dos tu ma *f* Her kö

şe si cen ne tim e zi lir ya nar i çim Bir baş ka dır be nim mem le ke tim

Anadolu'm bir yanda, yiğit yaşar koynunda.
Âşıklar destan yazar dağlarda.
Kuzusuna, kurduna, Yûnus'una, Emrah'a,
Bütün âlem kurban benim yurduma.

Mecnun'a, Leyla'sına, erişilmez sırrına.
Sen dost ararsan koş Mevlânâ'ya.
Yeniden doğdum dersin, derya olur, gidersin.
Bir başkadır benim memleketim.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1

Aşağıdaki müzik türlerini uygun hızlarla eşleştiriniz.

1. Marş	a. () Çabuk
2. Ninni	b. () Yavaş
3. Zeybek	c. () Orta çabuk
4. Horon	d. () Orta yavaş
	e. () Kuvvetli

2

Aşağıdaki belirteçleri ve anlamlarını parantez içine rakamlar gelecek şekilde eşleştiriniz.

1. D.C.	a. () Tekrar işareti
2. Fine	b. () Başa dön
3. %	c. () Son
4.	d. () İşarete dön
	e. () Devam et

3

Aşağıdaki ritim kalıplarının hangisinde noktalı dördlük nota kullanılmıştır?

A)

B)

C)

D)

4

Aşağıdaki ritim kalıplarından hangisi 7/8'lik ölçü birimine uygun **değildir**?

5

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	EVET	HAYIR
İstiklal Marşı'nı hızına uygun söylerim.		
İstiklal Marşı'nı gürlüğüne uygun söylerim.		
Müzikteki tekrar işaretlerinden senyöyü kullanırım.		
Çoğaltma noktası kullanılan ezgileri sürelerine uygun seslendiririm.		
7/8'lik aksak ölçülü müzik eserlerini seslendirebilirim.		
Yeni öğrendiğimiz sesleri dizek üzerinde gösterebilirim.		
Müzik eserlerini hız basamaklarına uyararak söylerim.		
Müzik eserlerini gürlük basamaklarına uyararak söylerim.		

2.ÜNİTE

MARŞLARIMIZ

ATATÜRK VE MÜZİK

BENİM RİTMİM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Marşlarımızı seslendireceğiz.

Atatürk'ün müziğin geliştirilmesine verdiği önemi öğreneceğiz.

Müziklere kendi ritimlerimiz ile eşlik edeceğiz.

Anahtar Kelimeler

→ Marş

→ Ritim

→ Nüans

→ Motif

→ Panel

MARŞLARIMIZ

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Atatürk'ü konu alan bir marş biliyor musunuz? Biliyorsanız bu marşları dinlerken veya söylerken neler hissediyorsunuz?

1. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme

Amacı: Atatürk ile ilgili marş öğrenme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, EBA

Aşağıdaki "Atatürk" adlı marşı dinleyiniz ve seslendiriniz.

ATATÜRK

Orta (Moderato)

Söz: Esen BAYRAM GENÇ
Müzik: Özgür Menderes ÖZTÜRK

mf Öz gür lüğün heye ca nıy la zaferle rinim zasıy la A ta türk ün aydın

6 lı ğın da yü rü ye lim ya rın la ra yü rü ye lim ya rın la ra

11 *f* Fi kir le rin bi zim le He def le rin bi zim le *mf* Bu va tan se nin e

16 ma ne tin ya rın la rın gü ne ş i sin ya rın la rın gü ne ş i sin (Fine)

21 *mf* Yir mi do kuz e kim yir mi üç ni san on do kuz ma yıs lar da

25 Hay kı rı yo ruz dün ya ya biz va rız bur da yız

29 biz va rız bur da yız

2. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme Amacı: Atatürk ile ilgili marş dinleme. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Aşağıdaki "Ata'm" adlı marşı dinleyiniz ve seslendiriniz. .

ATA'M

Çabuk (Allegro)

Ziya AYDINTAN

mf

1- İs tik lâl gü neş gi bi
2- İn san lık la ne ün al dı

5

Hür al nım da pa rıl dar
Ta ri hin de bu mil let

9

Nab zım da a teş gi bi Fa tih
A tam dan e ser kal dı ÜL kü

13

ler den bir kan var
müz cum hu ri yet

f
A
A

17

tam sen ra hat u yu yol cu
tam sen ra hat u yu yol cu

21

su yuz biz hür ri ye tin A
su yuz biz hür ri ye tin A

25

tam sen ra hat u yu bek çi
tam sen ra hat u yu bek çi

mf

29

si yiz cum hu ri ye tin
si yiz cum hu ri ye tin

3. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme Amacı: Atatürk ile ilgili marş dinleme. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Aşağıdaki "Bayrak Marşı"nı dinleyiniz ve seslendiriniz.

BAYRAK MARŞI

Orta Yavaş (Andante)

Söz: Hasan Âli YÜCEL

Müzik: Halil Bedii YÖNETKEN

5

9

13

17

21

25

29

33

f A ta la rım gök ten ye re
in dir miş ler ay yıl dı zı
Bir bu lu ta sar mış lar ki
ren gi şa fak tan kır mı zı
Va zi fem dir bay ra ğı mı
üs tün tut mak her bay rak tan
Can ve ri rim kan dö ke rim
vaz ge çe mem ben bu hak tan
vaz ge çe mem ben bu hak tan

4. ETKİNLİK

Adı: Uygulama

Amacı: Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılma.

Araç - Gereç: Ders kitabı

- a) Aşağıdaki Atatürk Oratoryosu'na sınıfınızda çalışarak öğrendiğiniz marşlarla birlikte sunmak üzere bir program hazırlayınız.
- b) Hazırladığınız programı okulunuzda Atatürk'le ilgili önemli gün ve haftalarda sununuz.

ATATÜRK ORATORYOSU

İHTİYARLAR KOROSU

Yol kapalı, yol uzun, tanyeri karanlık,
Yürür Atatürk elinde ışık...

Geceler mi çöktü? Karalar mı bastı?
Çatılar mı göçtü? Damlar mı yıkık?
Yetişir Atatürk imdada o zaman,
Atatürk başta o zaman
İşte Atatürk o zaman büyük.

ANALAR KOROSU

Hey çelik göğüslü, kaya omuzlu!
Düşman binlerle, engel yüzbin!
Doruklar yüce, tepeler şahin,
Gene de onun buyruğu: İleri!
Yüreği, soluğu ileri...

Ordular, atılın ileri!
Kartallar sınırdan sınıra uçun!...
Yiğitler, koşun ileri!

HALK KOROSU

Nasıl atıldındı düşmana acınla,
Ellerin kanda, kırılmış kaburgan.
Nasıl döğüştündü yenilmez gücünle,
İNmeden bir soluk atımdan.
Büyüktü savaşın, büyüktü ulusun da,
Bastığın toprak kahraman.

ANALAR KOROSU

Sana bağlandı gönüller o gün,
Baş kodu yoluna başı olan
Sana eklendi sevgiler, saygılar,
Yüceydin daha da yüceldin o zaman...
Atatürk bir destan oldu koskoca.

İHTİYARLAR KOROSU

Açıklar, açlar, yenikler, yitikler,
Bir uçtan bir uca çırpınan bir vatan.
İnişler, yokuşlar, göçüşler, çöküşler,
Kağnı kağnı ateş, oluk oluk kan.
Nineler dizlerini uzattı başına,

Analar saçlarını örttü üstüne,
Yorgun kanatları, omuzları kan...
Saf saftı ölümler meydanlarda,
Vurulmuş devlerdi açıkta yatan.

GENÇLER KOROSU

Göz seni görmeyince kör oldu o gün,
Bir seni bulmayan umutsuzdu.
Adını anmayan mutsuzdu,
İzinde yürüyen yol aldı o gün.

ANALAR KOROSU

Ömrün koskoca bir acıydı, Atatürk,
Kimse çekmedi sencileyin.
Baş baştı yüreğin göz gözdü.

GENÇLER KOROSU

Karaydı geceler doğularca,
Bir sen güneşçe güyledin.
İnanın dedin ulusa inanınca,
Güvenin dedin.

HALK KOROSU

El ele çıktık yola seninle,
Sen eyittin biz eyittik seninle,
Ateşe, ölüme gittik seninle
İşte önümüz sonumuz seninle,
Ya varız ya yoğuz seninle...

GENÇLER KOROSU

Sen gel bize gene, Atatürk!
Yürü bizimle ölüme dirime,
Hep sen ol bizimle,
Kal bizimle,
Yürü bizimle,
Ara, bul bizimle,
Hep sen ol bizimle
Atatürk.

Selâhattin BATU

ARAŞTIRMA

Sınıfınızda sunmak üzere "Atatürk'ün müziğin gelişmesine verdiği önem" konulu bir panel hazırlığı yapınız.

ATATÜRK VE MÜZİK

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Atatürk'ün Türk müziğiyle ilgili sözlerini hatırlayarak düşüncelerinizi belirtiniz.
2. Atatürk müziğe niçin önem vermiştir? Düşüncelerinizi paylaşınız.

BİLGİ DUVARI

Atatürk müziği çok severdi, güzel sanatlar içinde müziğe ayrı bir önem verirdi. Atatürk müziğin yaygın bir sanat dalı olarak toplumları etkilediğini çok iyi bilirdi. Müziğin millî kültürün oluşmasında ve gelişmesindeki etkisini "Beyler, şu gördüğümüz küçük sazın bağrında bir milletin kültürü dile geliyor." sözüyle ifade etmiştir.

Atatürk temeli Türk kültürüne dayanan, toplumun değerlerini içinde barındıran, millî heyecanı yansıtan, millî birlik ve beraberliğe katkı sağlayan bir müzik anlayışına sahiptir. Bu bağlamda gelekselden ulusala, ulusaldan evrensele ulaşan bir müzik tarzı oluşturulması gerektiğine inanırdı.

Atatürk Türk müziğine büyük önem vermiştir ve Türk müziğinin gelişmesi için önemli çalışmalar yapmıştır.

Türk halk ezgileri derlenmiş, orkestralar ve korolar kurulmuştur. Halk ezgilerini Batı müziği tekniği ile seslendirme çalışmaları yapılmıştır. Müzik eğitimi için yurt dışına sanatçılar gönderilmiştir. Bu sanatçılar Türk Beşleri olarak bilinir. Türk Beşleri: Ahmet Adnan SAYGUN, Cemal Reşit REY, Ulvi Cemal ERKİN, Hasan Ferit ALNAR ve Necil Kâzım AKSES'tir.

1. ETKİNLİK

Adı: Yazma

Amacı: Atatürk'ün müzik anlayışını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Sınıfınızda sunulmuş olan panellerle ilgili düşüncelerinizi ve panelden öğrendiklerinizi yazınız.

OKUMA ZAMANI

ATATÜRK'ÜN ANILARINDAN

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Sofya Ataşemiliteri olarak görevli olan Mustafa Kemal, davetli olduğu Carmen'in galasında, zaman zaman durgunlaşarak yapıtı izlemiş ve operanın bitiminde, perdenin en az yirmi kez açılıp kapanmasını, sahneye çiçekler taşınmasını, izleyicinin coşkun alkışlarını, sanatçıların sevincini hayranlıkla gözlemlemiştir.

Bu arada Mustafa Kemal, yüzündeki burukluğun farkına varan Varna Türk Milletvekili Şakir Zümre'ye eğilip şunları söylemekten de geri durmamıştır: "Balkan Savaşı'nda yenik düşmemizin nedenini şimdi daha iyi anlıyorum. Ben Bulgarları çiftçi halk olarak biliyordum. Oysa adamların operaları bile var. Sanatçıları, müzisyenleri, dekoratörleri, hepsi var. Hepsi de eğitilmiş. Şu opera binalarına bak!"

Yemek sonrası Mustafa Kemal ve Şakir Zümre otele gidiyorlar. Yol boyunca hiç konuşmuyor Mustafa Kemal ve durgunluğu sürüyor, her ikisi de odasına çekiliyor. Aradan birkaç dakika geçiyor geçmiyor, Şakir Zümre odasının kapısında Mustafa Kemal'i görüyor.

"Uyku tutmadı, biraz konuşalım diye geldim." diyor Gazi heyecanlı bir görünümle. "Ne kadar müthiş bir olaydı!" diye ekliyor. "Çok sesli müzik, çağın gereğidir. Bulgarlar bunu başarmış. Bizim ülkemizde de operaya kavuşacağımız günleri görebilecek miyiz acaba?"

2. ETKİNLİK

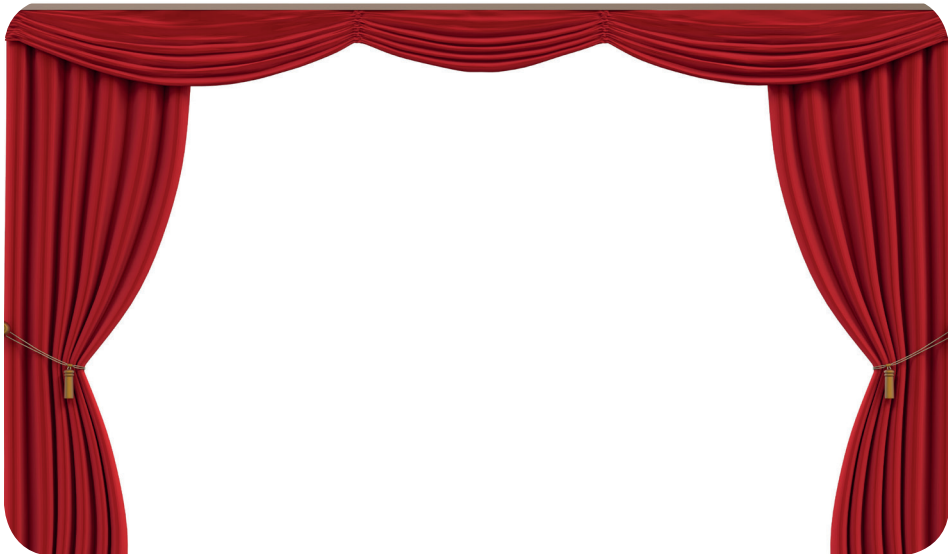
Adı: Canlandırma

Amacı: Atatürk'ün müzik anlayışını kavrama.

Araç - Gereç: Akıllı tahta

Atatürk'ün yukarıda anlatılan anısını sınıfta canlandırınız.

BENİM RİTMİM

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

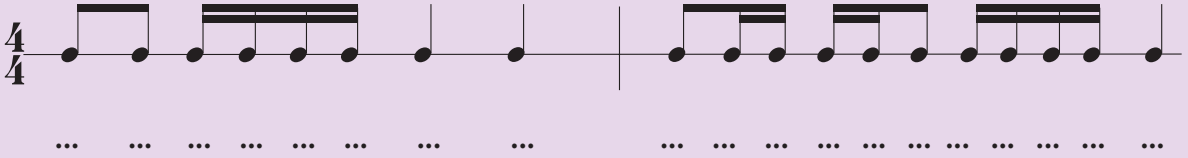
1. Günlük yaşantımızdan ritme örnek verebilir miyiz? Düşüncelerinizi paylaşınız.
2. Bildiğiniz vurmali çalgılar nelerdir? Bildiklerinizi paylaşınız.

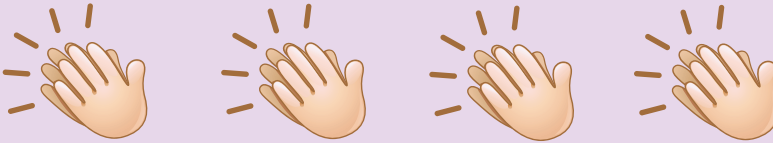
HATIRLAYALIM

Ritim: Birbiri ardına eşit aralıklı düzenlerle sıralanan vuruşlara **ritim** denir. Ritim müziğin hareketini dolayısıyla karakterini belirler.

- a) Aşağıdaki ritim kalıbını inceleyiniz. Notaların altlarındaki boşluklara uygun şehir isimlerini yazınız.

- b) Yukarıdaki ritim kalıbını alkışla seslendiriniz.

ETKİNLİK

Adı: Uygulama

Amacı: Müziklere doğaçlama yoluyla eşlik etme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ritim çalgıları

Öğretmeninizin sınıfa getirdiği şarkı veya türküye doğaçlama yoluyla ritim eşliği yapınız.

BİLGİ DUVARI

Motif (m): Bir müzik düşüncesinin en küçük birimidir. Müzikte anlamlı en küçük yapı taşını ifade eder. Konuşma veya yazı dilinde nasıl ki harfler heceleri, heceler sözcükleri ve sözcükler cümleleri oluşturuyorsa müzik dilinde de notalar ölçüleri, ölçüler motifleri, motifler ise cümleleri oluşturmaktadır.

1. ETKİNLİK

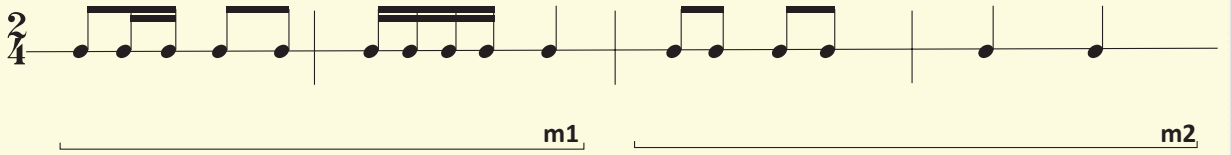
Adı: Uygulama

Amacı: Motifleri kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

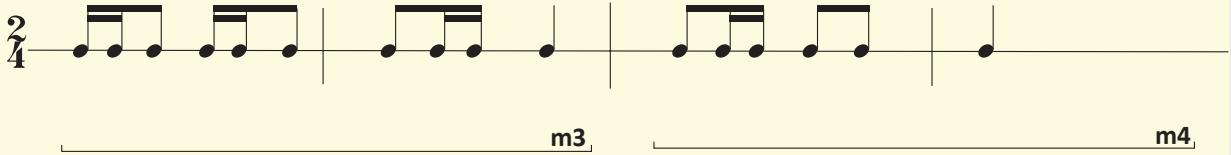

Aşağıdaki ritim kalıplarını her bir motifin altında belirtilen beden perküsyonu ile seslendiriniz.

Alkış ile

Ayak ile

Dize vurarak

Göğse vurarak

2. ETKİNLİK

Adı: Uygulama

Amacı: Müziklere kendi oluşturduğu ritimleri yazma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

- Aşağıdaki "Entarisi Dim Dim Yâr" adlı türküyü seslendiriniz.
- Türkünün ritim dizine kendi ritim eşliğinizi yazınız.
- Türküyü çeşitli ritim çalgıları eşliğinde seslendiriniz.

ENTARİSİ DIM DIM YÂR

Orta (Moderato)

Türkü

Yöre: Sivas

En_ ta_ ri si_ dim dim yâr_ Ge_ lir_ di ye_ um dum yâr

Yat_ sı ya ka dar_ bek le dim_ Göz_ le_ ri mi_ yum dum yâr

Hı mı hı mı him da_ him him yâr_ Vıy_ vıy_ vıy_ da_ vıy vıy yâr

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1 Atatürk'ün müziğin geliştirilmesine verdiği önemi kısaca açıklayınız.

2 Aşağıdaki tabloda belirtilmiş olan ölçütlere göre adı geçen şarkılardaki sınıf başarınızı değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTÜ / ESER ADI	ATA'M	BAYRAK MARŞI	ATATÜRK
Ritmine uygun söyledik.			
Nüans ve tonlamalarına dikkat ettik.			
Anlamına uygun seslendirdik.			
Nefes yerlerine dikkat ettik.			

3 Aşağıdaki ezgi kaç motiften oluşmaktadır?

A) 1

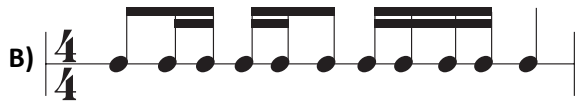
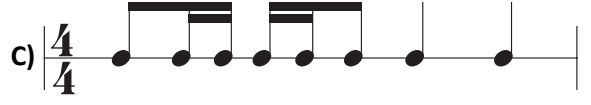
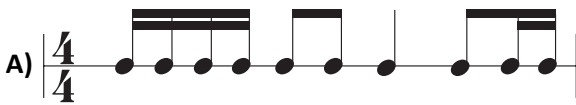
B) 2

C) 3

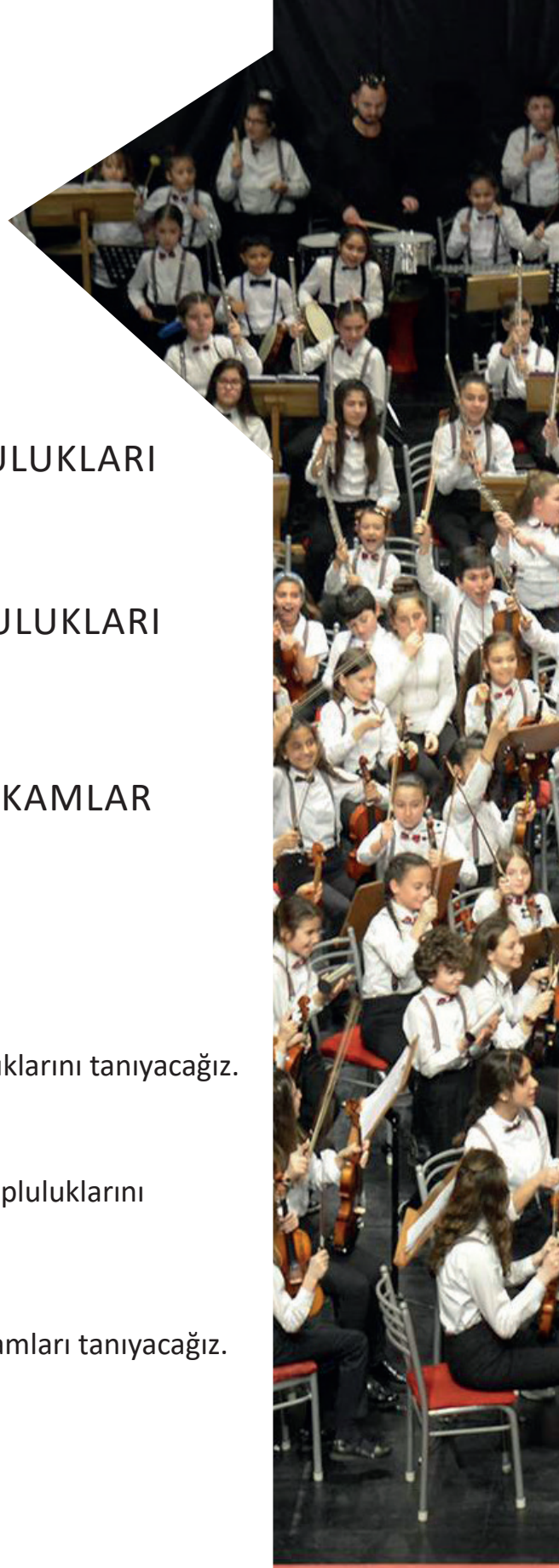
D) 4

4 "Ankara - Karaman - Gelibolu - Van"

Yukarıdaki söz kümesine uygun ritim aşağıdakilerden hangisidir?

3.ÜNİTE

ÇALGI TÜRLERİ VE TOPLULUKLARI

İNSAN SESİ VE SES TOPLULUKLARI

MÜZİKTE DİZİLER VE MAKAMLAR

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Çalgı türlerini ve topluluklarını tanıyacağız.

İnsan seslerini ve ses topluluklarını tanıyacağız.

Müzikte dizileri ve makamları tanıyacağız.

Anahtar Kelimeler

- Enstrüman
- Koro
- Orkestra
- Solo

- Mehter Müziği
- Majör
- Minör
- Makam

ÇALGI TÜRLERİ VE TOPLULUKLARI

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Ailenizde veya çevrenizde müzik aleti çalan biri var mı? Çaldıkları müzik aletinin adını söyleyiniz.
2. Çaldığınız bir müzik aleti varsa adını söyleyiniz, yoksa hangi müzik aletini çalmak istersiniz? Nedeni ile söyleyiniz.

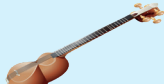

BİLGİ DUVARI

Müzikal sesler üretmek amacıyla yapılmış, belirli biçim, kullanım ve tını özellikleri olan aletlere **çalgi** denir. Dilimizdeki eski kullanımıyla “**saz**” ya da Fransızca karşılığıyla “**enstrüman**” da denir.

GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ ÇALGILARI				KLASİK BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI				
VURMALI ÇALGILAR	ÜFLEMELİ ÇALGILAR	TELLİ - TEZENELİ ÇALGILAR	YAYLI ÇALGILAR	VURMALI ÇALGILAR	ÜFLEMELİ ÇALGILAR	TELLİ - TEZENELİ ÇALGILAR	TUŞLU ÇALGILAR	YAYLI ÇALGILAR
 Zil Tef Kaşık Bendir Darbuka	 Mey Kaval Zurna Tulum	 Ut Tar Cura Kanun Tambur	 Rebab Kemane Klasik kemençe	 Def Ksilofon Timpani Trampet Kastanyet	 Tuba Obua Korno Trompet Trombon Klarnet Flüt	 Arp	 Org Akordiyon	 Keman Kontrbas Viyolonsel

TÜRK DÜNYASI HALK ÇALGILARI

Türkler, bin yıldan fazla bir süredir dünyanın birçok bölgesine yayılmış ve çok farklı kültürlerle etkileşim içerisinde olmuşlardır. Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, Tataristan bu ülkelerden bazılarıdır. Bu ülkelerin çalgılarından bazıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

VURMALI ÇALGILAR	ÜFLEMELİ ÇALGILAR	TELLİ - TEZENELİ ÇALGILAR	YAYLI ÇALGILAR	TUŞLU ÇALGILAR
 Dabil Düngür Dangıra	 Nay Uran Limbi Tütek Sıbizgi	 Çeng Dutar Komuz Dombıra	 Sato Kilkobız Kamança	 Garmon

1. ETKİNLİK

Adı: Eşleştirme

Amacı: Çalgı türlerini tanıma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıda verilen çalgıları kullanım biçimlerine göre uygun olan özelliklerle eşleştiriniz.

Vurmali	→	Piyano
Üflemeli		Darbuka
Yaylı		Kaval
Telli		Kaşık
Tuşlu		Zurna
		Ut
		Keman

2. ETKİNLİK

Adı: Yazma

Amacı: Çalgı türlerini tanıma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki çalgı görsellerini inceleyiniz. Çalgının adını ve türünü görselin altına yazınız.

Adı:

Türü:

Adı:

Türü:

Adı:

Türü:

Adı:

Türü:

Adı:

Türü:

BİLGİ DUVARI

YAPTIKLARI MÜZİK TÜRÜNE GÖRE OLUŞAN ÇEŞİTLİ ÇALGI TOPLULUKLARI

1. Bando Toplulukları

Nefesli ve vurmali çalgılardan oluşan, çoğunlukla törenlerde marşları seslendiren topluluklardır.

2. Caz Müziği Çalgı Toplulukları

Caz müziklerini seslendirmek üzere genellikle saksafon, trompet, piyano, kontrbas, gitar gibi çalgılardan oluşan topluluktur.

3. Pop Müziği Çalgı Toplulukları

Pop müzik toplulukları, popüler müzik türlerini seslendirmek için oluşan topluluklardır. Bu topluluklarda her türlü vurmali, nefesli, telli, elektronik çalgılar kullanılabilir.

4. Oda Müziği Çalgı Toplulukları

En az iki, en çok on çalgıdan oluşan klasik Batı müziği türlerini seslendiren topluluktur.

5. Klasik Batı Müziği Çalgı Toplulukları

Genellikle yaylı, üflemeli ve vurmali çalgılardan oluşan klasik Batı müziği eserlerini seslendiren topluluktur. Senfoni ve filarmoni orkestraları bunlara örnektir.

6. Geleneksel Türk Müziği Çalgı Toplulukları

Bu topluluklar çalgı türü özelliğine göre ikiye ayrılır.

a) Türk Halk Müziği Çalgı Toplulukları

Türk halk müziği eserlerini seslendirmek amacıyla oluşturulan çalgı topluluklarıdır. Bu topluluklarda genellikle bağlama, tar, kemençe, darbuka, tef, zil, kudüm, bendir, zurna, mey, sipsi, kaval gibi çalgılar kullanılır.

b) Türk Sanat Müziği Çalgı Toplulukları

Türk sanat müziği eserlerini seslendirmek amacıyla oluşturulan çalgı topluluklarıdır. Bu topluluklarda ut, kanun, tırnak kemençe, tambur, ney, yaylı tambur, cümbüş, darbuka, tef, kudüm, klarnet gibi çalgılar kullanılır.

7. Mehter Müziği Çalgı Toplulukları

Osmanlı Devleti'nde ordunun moralini yükseltmek, savaşa giderken askeri coşturmak için kurulan vurmali ve nefesli Türk çalgılarından oluşan topluluktur. Bu toplulukta sözlü ve sözsüz eserler seslendirilir.

ETKİNLİK

Adı: Yazma

Amacı: Çalgı topluluklarını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki "Ben hangi çalgı topluluğuyum?" etkinliğini yapınız.

* Saksafon, kontrbas ve piyano benim olmazsa olmaz çalgılarımdır. Genellikle doğaçlama olarak müzik yaparım. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

* Benim müziğimde genellikle elektronik çalgılar yer alır. Her türlü vurmali, üflemeli ve telli çalgılar müziğime renk katar. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

* Sadece üflemeli ve vurmali çalgılardan oluşan topluluğum. Trampet, zil, davul, korno bana eşlik eden çalgılardır. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

* Genellikle bağlama, kaval, tef, kabak kemane gibi çalgılar bana eşlik eder. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

* Genellikle yaylı, üflemeli ve vurmali çalgılar kullanırım. Orkestralar benim en güzel örneğimdir. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

İNSAN SESİ VE SES TOPLULUKLARI

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Kadın ve erkek sesi arasındaki en belirgin fark nedir? Söyleyiniz.

HATIRLAYALIM

İnsanın çevresiyle iletişim ve etkileşiminde rol oynayan en önemli öge sestir. Akciğerlerimizden gelen hava, gırtlığımızda bulunan ses tellerine çarpar ve sesimizi oluşturur. Çocukluktan ergenliğe geçişte sesimizde birtakım değişiklikler olur. Bu değişikliklerin yaşandığı döneme **ses değişim dönemi** denir.

BİLGİ DUVARI

İnsan sesi, kadın sesi ve erkek sesi olmak üzere ikiye ayrılır. Ayrıca çocukların şarkı söyleme çağından (6 - 7 yaş), ergenlik çağına kadar gelişerek süren dönemdeki soprano ya da alto sesine **çocuk sesi** denir.

Kadın Sesleri:

1. **Soprano:** İnce kadın sesine verilen isimdir.
2. **Mezzosoprano:** Orta kalınlıktaki kadın sesine verilen isimdir.
3. **Alto:** Kalın kadın sesine verilen isimdir.

Erkek Sesleri:

1. **Tenor:** İnce erkek sesine verilen isimdir.
2. **Bariton:** Orta kalınlıktaki erkek sesine verilen isimdir.
3. **Bas:** Kalın erkek sesine verilen isimdir.

ETKİNLİK

Adı: Bulmaca

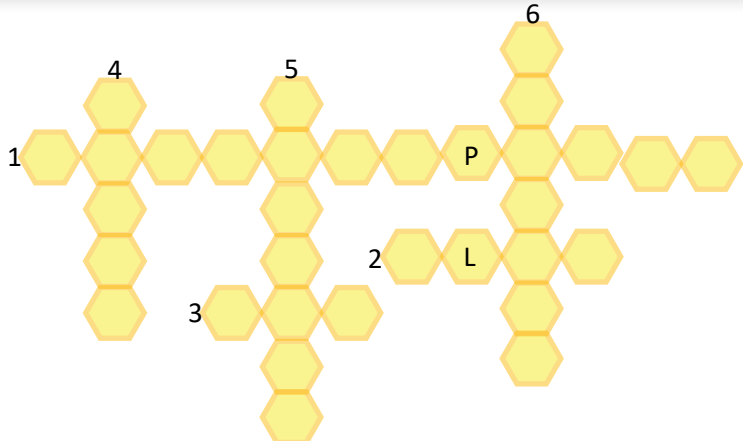
Amacı: Kadın ve erkek seslerini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Orta kalınlıktaki kadın sesi
2. Kalın kadın sesi
3. Kalın erkek sesi
4. İnce erkek sesi
5. İnce kadın sesi
6. Orta kalınlıktaki erkek sesi

BİLGİ DUVARI

Bir müzik eserini seslendirmek üzere birleşmiş insan topluluğuna **koro** denir. Korolar; sayısal oluşumu, ses türü, ses kapasitesi ve ses renkleri açısından dengeli, uyumlu, yaratıcı ses müziği topluluklarıdır. Korolar yaş aralığına ve cinsiyete göre sınıflandırılır.

a) Yaş aralığına göre korolar

Çocuk koroları: Ergenlik çağına girmemiş, genellikle altı - on iki yaş grubundaki çocukların oluşturduğu korolardır.

Gençlik koroları: Ses değişim dönemini tamamlamış ve genellikle lise ve üniversite gençlerinden oluşan korolardır. Gençlik korolarında seslerin tınıları belirginleştiğinden soprano, tenor, alto ve bas şeklinde sesler ayrı gruplara ayrılabilirler.

Yetişkin koroları: Yetişkin kadın ve erkek seslerinden oluşan korolardır. Bu korolar tek ve çok sesli müzik eserlerini seslendirirler.

b) Cinsiyete göre korolar

Kadın koroları: Sadece kadın seslerinden oluşan korolardır. Tek ve çok sesli müzik eserleri seslendirirler.

Erkek koroları: Sadece erkek seslerinden oluşan korolardır. Tek ve çok sesli müzik eserleri seslendirirler.

Karma korolar: Kadın ve erkek seslerinden oluşan korolardır. Bu korolar tek sesli ve çok sesli eserler seslendirir.

ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Koro oluşturarak şarkı söyleme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, EBA

Aşağıdaki "Ağaç Türküsü" adlı eseri sınıf korusu oluşturarak birlikte seslendiriniz.

Çabuk (Allegro)

AĞAÇ TÜRKÜSÜ

Muammer SUN

Musical score for "Ağaç Türküsü" in 2/4 time, key of D major. The score is written on a single staff with lyrics in Turkish. The tempo is marked as "Çabuk (Allegro)". The score is divided into four systems, each starting with a measure number (1, 6, 12, 17). The score includes dynamic markings (mf, f) and articulation marks (accents). The lyrics are: "Dağ lar taş lar a ğaç o la cak / Gün ler ge çe cek ay lar ge çe cek / Yaz ge le / Yağ mur ya ğa / cek / kış ge le cek / Ül ke miz cen net ka la / cak / gü neş a ça cak Her bir fi dan a ğaç o la / cak / Kaz ma lar e li miz de / Kü rek ler e li miz de / çu kur a ça lim / top rak a ta lim / Yaz de me den kış de me den a ğaç di ke lim Hey lim". The score ends with a double bar line and a repeat sign.

MÜZİKTE DİZİLER VE MAKAMLAR

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Bir dizekte **kalin do** notası ile **ince do** notası arasında bulunan notaları söyleyebilir misiniz?

BİLGİ DUVARI

Majör Diziler ve Etkileri:

Majör tondaki ezgiler canlı, hareketli, coşkulu ve neşeli bir etkiye sahiptir.

ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Do majör dizisini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki "Notaların Şarkısı" adlı eseri ses grupları oluşturarak seslendiriniz.

NOTALARIN ŞARKISI

Çabuk (Allegro)

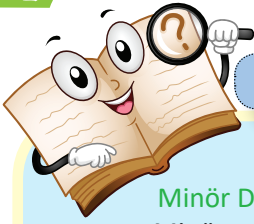
Muammer SUN

mf Do ko ca man bir ban do Re mi ni cik bir fa re

5 Mi se vi len şe ker mi Fa ge mi miz de tay fa

f 9 Sol du ru yor Sol yü rü yor bu la bu Si bu do

13 Do do si la sol fa mi Fa fa mi re do

BİLGİ DUVARI

Minör Diziler ve Etkileri:

Minör tondaki ezgiler duygusal, hüzünlü, romantik bir etkiye sahiptir.

ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: La minör dizisini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, EBA

Aşağıdaki "Kırlara Doğru" adlı şarkıyı ses grupları oluşturarak seslendiriniz.

KIRLARA DOĞRU

Orta (Moderato)

Ziya AYDINTAN

mf

Se rin e sen rüz gâr çi çek ko kan kır__
Gü müş de re bo yu so ğuk pı nar su__

5

f

lar Bek ler bi zi__ ar ka daş lar yol cu luk__
yu

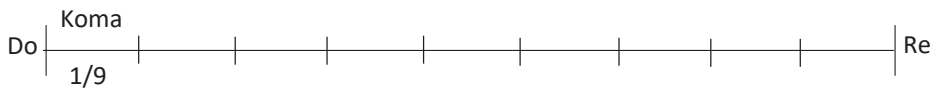
9

var Bek ler bi zi__ ar ka daş lar yol cu luk__ var

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Batı müziğinde bir dizide bulunan tam ses aralıkları iki eşit parçaya bölünürken geleneksel Türk müziğinde ise dokuz eşit parçaya bölünür. Kulağımızın duyabildiği en küçük ses aralığı olan koma aralığı, makamların oluşumunda ve birbirinden ayrılmasında büyük önem taşır. Geleneksel Türk sanat müziğinde bulunan sözlü ya da sözsüz her eserin bir makamı vardır. O hâlde farklı makamda olan eserlerin verdiği duygular da birbirinden farklı olacaktır.

BİLGİ DUVARI

Segâh makamı: Geleneksel Türk müziği makamlarımızdandır.

Segâh makamı genellikle insanda dinî duygular uyandırır. Segâh makamında bestelenmiş ilahiler de vardır.

Segâh makamının dizisi aşağıdaki şekildedir:

1. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme

Amacı: Segâh makamını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Aşağıdaki "Açılır Gonca Gül Yâr" adlı segâh şarkıyı dinleyiniz ve seslendiriniz.

AÇILIR GONCA GÜL YÂR

Çabuk (Allegro)

Erol SAYAN

Hey _____

A çı lır gon ca gül _____ yâr Se ni sev se bül bül _____ yâr
Se ni kır da gör müş _____ ler Sa çı na tel ör müş _____ ler

Se ni mec nun gör _____ sey _____ di Dü şüp öl mez miy _____ di _____ yâr
Ye di gün dü şün _____ müş _____ ler Ba na la yık gör _____ müş _____ ler

Kaş la _____ rın göz le _____ rin söz le _____ rin ne _____ gü _____ zel

2. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme Amacı: Segâh makamını kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

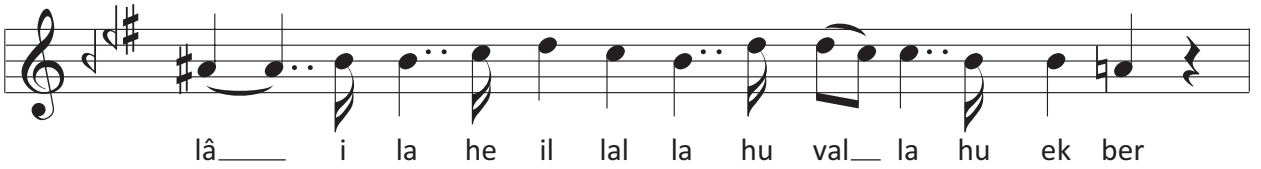
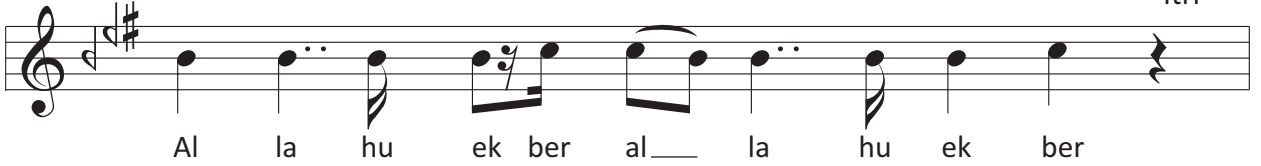

Itrî'nin aşağıdaki "Segâh Tekbîr" adlı eserini dinleyiniz ve seslendiriniz.

SEGÂH TEKBİR

Yavaş (Adagio)

Itrî

3. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme Amacı: Segâh makamını kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Itrî'nin aşağıdaki "Salât-ı Ümmiyye" adlı eserini dinleyiniz ve seslendiriniz.

SALÂT-I ÜMMİYYE

Yavaş (Adagio)

Itrî

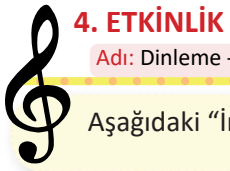
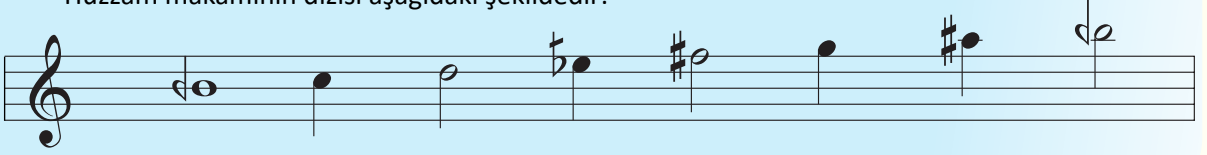

BİLGİ DUVARI

Hüzzam Makamı: 15. yüzyıla kadar bilinmeyen hüzzam makamı 16. yüzyılda büyük besteci Gazi Giray Han ile birlikte ortaya çıkmıştır. Günümüzde sevilen ve çok kullanılan bir makamdır. Yapısı itibarıyla segâh makamı ile benzerlik gösterse de insanda bıraktığı etki farklıdır.

Hüzzam makamının dizisi aşağıdaki şekildedir:

4. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme **Amacı:** Hüzzam makamını kavrama. **Araç - Gereç:** Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Aşağıdaki "İndim Havuz Başına" adlı hüzzam şarkısını dinleyiniz ve seslendiriniz.

İNDİM HAVUZ BAŞINA

Çabuk (Allegro)

Türkü
Yöre: İstanbul

İn_ dim_ ha_ vuz_ ba_ şı_ na_ Bir_ kız_ çık_ tı_

kar_ şı_ ma_ Sev_ da_ ne_ dir_ bil_ mez_ dim_

o_ ge_ tir_ di_ ba_ şı_ ma_ Ge_ le_ mem_ ben_

gi_ de_ mem_ ben_ Her_ gü_ ze_ le_ gö_ nül_ ve_ re_ mem_ ben_

Aç_ kol_ la_ rın_ sar_ boy_ nu_ ma_ Ü_ şü_ düm_ ü_ şü_ düm_

sa_ ra_ mam_ ben_

5. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme Amacı: Makamsal farkındalık sağlama. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

- a) Aşağıda notaları verilen uşak makamındaki "Unutamam Seni" adlı şarkıyı dinleyiniz ve seslendiriniz.
- b) "Açılır Gonca Gül Yâr" ve "İndim Havuz Başına" adlı eserlerle "Unutamam Seni" adlı eser arasındaki makamsal farklılığı hissedebildiniz mi? Düşüncelerinizi paylaşınız.

Yavaş (Adagio)

UNUTAMAM SENİ

Şekip Ayhan ÖZİŞİK

Gün ge lir__ de__ be__ ni (saz..) u nu tur sun__
Aş kı nı__ çe__ ke__ rim ge le cek sin__

4 u nu tur sun__ de miş__ tin (saz.. ..) Kal__ bin__ de ki
ge le cek sin__ di ye__ rek Bel__ ki__ göz

7 bu der__ di__ u yu tur sun__ u yu tur sun__
ya şı__ mı__ si le cek sin__ si le cek sin__

10 de miş__ tin Ne ben__ se__ ni__ u__ nu__ ta__ bil__ dim__
di ye__ rek

13 ne bu__ der__ di__ mi__ u__ yu__ ta__ bil__ dim__ ne bu__ gön__ lü__ mü__ a__ vu__

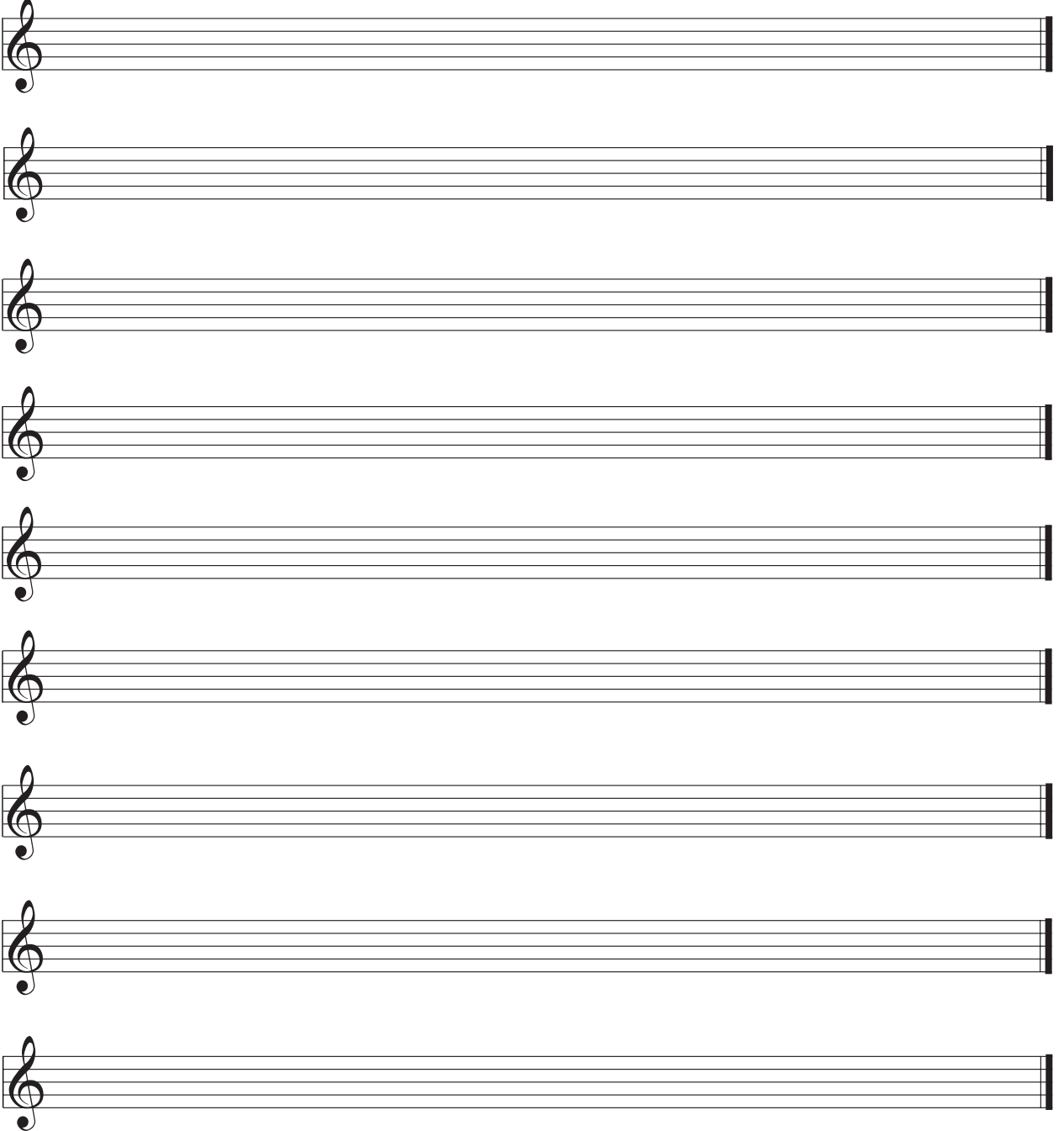
16 ta bil__ dim Ah__ U nu ta mam se ni u nu ta mam se ni

19 u nu ta mam se ni u nu__ ta mam Ah__ u nu__ ta mam

DİNLEME ÖNERİLERİ

1. İzmir'in Kavakları
2. Arabaya Taş Koydum
3. Fındıklı Bizim Yolumuz

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1

Nefesli ve vurmali çalgılardan oluşan topluluk, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bando B) Pop müziği C) Caz müziği D) Oda müziği

2

Aşağıdakilerden hangisi şarkı söylemek amacıyla oluşturulan insan sesi topluluğudur?

- A) Orkestra B) Solo C) Şef D) Koro

3

Aşağıdaki çalgılardan hangisi Türk halk müziği çalgılarından değildir?

- A) Bağlama B) Kaval C) Obua D) Bendir

4

Aşağıdakilerden hangisi caz müziği çalgı topluluğunun özelliklerindedir?

- A) Vurmali çalgılardan oluşur.
B) Genellikle saksafon, trombon, piyano, kontrbas gibi çalgılardan oluşur.
C) Genellikle senfonik eserler seslendirilir.
D) Bu topluluklar çoğunlukla törenlerde kullanılan çalgı topluluğudur.

5

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	EVET	HAYIR
Çalgıları türlerine göre ayırt edebilirim.		
Çalgı topluluklarını ayırt edebilirim.		
İnsan seslerini ve ses topluluklarını ayırt edebilirim.		
Dinlediğim eserin segâh veya hüzzam makamında olduğunu fark edebilirim.		
Dinlediğim eserlerde do majör ve la minör dizilerin etkilerini hissedebilirim.		

4.ÜNİTE

DÜNYADA MÜZİK

DÜNYA MÜZİĞİNE YOLCULUK

YURDUMUZDA MÜZİK

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Dünya müzik kültürünü tanıyacağız.

Dünyadaki farklı kültürlerin müziklerini tanıyacağız.

Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendireceğiz.

Anahtar Kelimeler

→ Tasavvuf

→ Türkü

→ Caz

→ Batı Müziği

→ Klasik

→ Pop

DÜNYADA MÜZİK

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. İçinde yaşadığımız çevre, müziksel beğenimizi etkiler mi? Düşüncelerinizi paylaşınız.
2. Dünyada yaygın olarak dinlenen müzikler sizce hangileridir? Bildiklerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Yüzlerce farklı türü olmasına rağmen aslında tüm müzik türleri birkaç geniş kategori içine sığdırılabilir. Klasik, caz, popüler müzik, dünya müziği, folk (halk) müziği bu kategorilerdendir. Klasik, caz ve popüler müzik Batı dünyasına ait müzik türleridir. Dünya müziği Batı dünyası dışındaki yerlerin müziğini ifade etmek amacıyla kullanılan genel bir terimdir. Folk müzik ise yerel topluluğun müziğidir.

BİLGİ DUVARI

Klasik Batı müziği, Avrupa kökenli bir müzik türüdür. Batı müziği tonal sisteme dayalı çok sesli bir müziktir. Batı müziğinde sözlü müzik yapılmakla birlikte, daha çok çalgı müziği önem kazanmıştır. En önemli özelliği çok sesli olmasıdır.

Klasik Batı müziği tarihini beş döneme ayırmak mümkündür.

1. RÖNESANS DÖNEMİ: Müzik tarihinde çok sesliliği geliştirmesiyle bilinen 15. yüzyılın başlarından 17. yüzyılın ilk yıllarına kadar süren, tarihsel tanımı içinde ileri, atılımcı dönemdir. Avrupa kültürünün iki büyük çağı arasındaki köprüdür.

Rönesans Dönemi müziği, müzik yazısı ve çalgılarının geliştirilerek din dışı müziğe ağırlık verilen bir dönemdir.

Çalgı müziği biçimlerinden biri olan oda müziği eserleri seslendirilmiştir. Müzik yayıncılığı gelişmiş, majör ve minör diziler oluşmaya başlamış, vokal çok seslilik zirveye ulaşmıştır. Dönemin ünlü bestecileri Josquin Desprez, Orlande de Lassus, Carlo Gesualdo'dur.

Orlande de LASSUS

Antonio VIVALDI

2. BAROK DÖNEM: Bu akım 17. yüzyılda doğmuştur. Bu dönemde müzik stil olarak daha süslü bir anlatıma sahiptir. Din dışı müzikler daha da önem kazanmıştır. Dönemin en ünlü çalgısı klavsendir. Bu dönemde vokal müziğin yanı sıra enstrümental müzik de gelişmiştir. Nota şekilleri geliştirilmiş, bugün kullanılan müzik terimleri ve kavramları çoğunlukla bu dönemde ortaya çıkmıştır.

Rönesans Dönemi'nde gelişen armoni Barok Dönem'de mükemmeye ulaşmıştır. Pişano bu dönemde icat edilmiştir. Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Arcangelo Corelli, Claudio Monteverdi dönemin en ünlü bestecileridir.

3. KLASİK DÖNEM: Ünlü besteci Johann Sebastian Bach'ın ölümünden (1750), Ludwig van Beethoven'un ölümüne kadar (1827) geçen döneme müzik tarihinde **Klasik Dönem** denir. Bu dönemde eserler Barok Dönem'e göre daha sade bestelenmiştir. Opera müziğine yeni anlayış getirilmiştir. Vurmalı çalgılarla birlikte nefesli çalgılar da geliştirilerek orkestraya dahil edilmiştir. Piyano daha da ön plana çıkmıştır. Ludwig van Beethoven, Franz Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart dönemin ünlü bestecileridir.

Johann Sebastian BACH

Pyotr Ilyich TCHAIKOVSKY

4. ROMANTİK DÖNEM: 18. yüzyılın sonunda Almanya'da başlayan edebî romantizm bütün Avrupa'ya yayılmıştır. 19. yüzyılın ilk yarısında bu akımın müzik eserleri üzerindeki etkileri görülmeye başlanmıştır. Artık klasik sanatın mükemmeliyetçiliğinin yerini romantizm almıştır. Senfonik şiir doğmuş, ulusal müzik okulları bu dönemde açılmıştır. Dönemin ünlü bestecilerinden bazıları Franz Peter Schubert, Gioacchino Rossini, Hector Berlioz, Franz Liszt, Niccolò Paganini, Robert Schumann, Frederic Chopin, Johannes Brahms, Richard Wagner, Pyotr Ilyich Tchaikovsky'dir.

5. ÇAĞDAŞ DÖNEM: 19. yüzyılın sonlarından günümüze uzanan dönemdir. Yeni bir yüzyılın başlamasıyla müzik de yeni bir döneme adım atmıştır. Bu dönemde diğer dönemlerdeki gibi belli bir stil ya da kalıp yoktur. Çağdaş Dönem besteci ve yorumcuların birbirinden etkilendikleri bir dönem değil tamamen bağımsız, özgün, gerçekçi ve ait oldukları kültürün kökenine inen sanatçıların çağı olmuştur. Dönemin ünlü bestecileri Richard Strauss, Gustav Mahler, Maurice Ravel, Igor Stravinsky, Carl Orff'tur. Ayrıca Türkiye'de çok sesliliğin başlaması da bu döneme rastlar. Bu dönemin önemli Türk bestecilerinden bazıları Cemal Reşit Rey, Ulvi Cemal Erkin, Ahmet Adnan Saygun, Necil Kazım Akses, Ferit Tüzün, Hasan Ferit Alnar, Muammer Sun'dur.

Richard STRAUSS

1. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - İfade etme

Amacı: Dünya müziklerini öğrenme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ses kayıtları

Rönesans Dönemi bestecilerinden Josquin Desprez'in "Ave Maria" adlı eserini dinleyerek eserle ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Yazma

Amacı: Dünya müziklerini tanıma.

Araç-Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Barok Dönem'in bestecilerinden Antonio Vivaldi'nin "Yalnızlık Senfonisi" adlı eserini dinleyerek eserle ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

3. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - İfade etme

Amacı: Dünya müziklerini öğrenme.

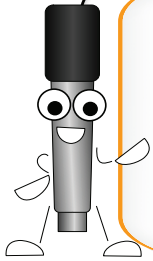
Araç - Gereç: Akıllı tahta, ses kayıtları

Klasik Dönem bestecilerinden Wolfgang Amedeus Mozart'ın "Türk Marşı" adlı eserini dinleyiniz. Eseri daha önce dinlediğiniz Rönesans Dönemi'ne ve Barok Dönem'e ait eserlerle karşılaştırıp düşüncelerinizi söyleyiniz.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Mozart doğuştan öyle büyük bir yeteneğe sahiptir ki ilk bestesini beş yaşında yapmış ve sadece bir yıl sonra konser vermeye başlamıştır.

Wolfgang Amadeus MOZART

4. ETKİNLİK

Adı: Dinleme

Amacı: Dünya müziklerini öğrenme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ses kayıtları

Romantik Dönem bestecilerinden Frederic Chopin'in "Nocturne" adlı eserini dinleyiniz.

5. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Yazma

Amacı: Dünya müziklerini tanıma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Çağdaş Dönem'in Türk bestecilerinden Ulvi Cemal Erkin'in "Köçekçe" adlı eserini dinleyerek duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

6. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Dünya müziklerini seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Klasik Batı müziği örneği olan “Neşeye Şarkı” adlı aşağıdaki eseri ses grupları oluşturarak birlikte seslendiriniz.

NEŞEYE ŞARKI

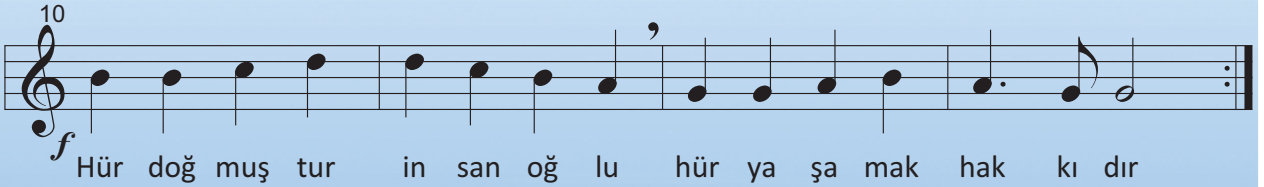
Orta (Moderato)

Söz: Ziya AYDINTAN-Saip EGÜZ
Müzik: Ludwig van BEETHOVEN

Kar deş o lun ey in san lar bu nu is ter Tan rı mız
Bu dün ya da her şey ge çer en son sa na _____ dost ka lır

in san lı ğa doğ ru lu ğa göğ sü nü aç kork ma sa kın

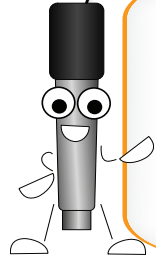

Hür doğ muş tur in san o ğ lu hür ya şa mak hak kı dir

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Ludwig van Beethoven ömrünün son yirmi beş yılı boyunca işitme sorunları yaşamış, son on yılını ise tamamen sağır olarak geçirmiştir ama bu süreç içerisinde beste yapmaya devam etmiştir.

Ludwig van BEETHOVEN

BİLGİ DUVARI

CAZ MÜZİK

İçerdiği müzikal nitelik ve gelişim çizgisiyle 20. yüzyıl müziğinin başlıca etkenlerinden biri olan popüler müziğin bir çeşididir. 19. yüzyılın sonlarında doğmuş, 20. yüzyılda bütün dünyada benimsenmiş ve yaygınlaşmıştır. Kaynağında ve gelişim sürecinde Amerikan zencilerinin yaratıcılığı vardır. Aslen kökeni Afrika'ya dayanır. Amerika'ya köle olarak getirilen Afrikalılar müziklerini de getirmişlerdir. Zencilerin köle olarak tarlalarda çalışırken çektikleri eziyetleri anlattıkları şarkılar cazın temelini oluşturmuştur. 1920'lerden sonra bütün dünyaya yayılmıştır. Caz müzik doğaçlamanın ürünüdür. Müzisyenler doğaçlama sırasında melodilerin ritimleriyle oynarlar. Cumhuriyetin ilk yıllarından sonra caz müzik ülkemizde tanınmaya başlamıştır. Çok yaygın olmamakla birlikte ülkemizdeki saygın yerini korur. Türkiye'de ilk Caz Festivali 1982'de İstanbul'da gerçekleşmiştir.

Caz Müzik Grubu

7. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Yazma

Amacı: Dünya müziklerini öğrenme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Dave Brubeck'e ait caz türündeki "Take Five" adlı eseri dinleyiniz. Dinlemiş olduğunuz bu eser ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

BİLGİ DUVARI

POP MÜZİK

Pop müzik 1950'li yıllarda Amerika'da doğmuştur. Amerikan halkının etnik, dans ve hafif müzik şarkılarından doğmuş ve İngiltere'de büyük gelişme göstererek bütün dünya ülkelerine yayılmıştır.

Ülkemizde pop müzik, Türk şarkıcıların yabancı pop şarkıları yazdıkları dillerde söylemesiyle başladı. Daha sonra bu tür şarkılara Türkçe sözler yazıldı. Yeniden düzenlenerek Türkçe sözlerle seslendirilen bu tür eserlere **düzenleme eser (aranjman)** adı verilir. Aranjmanlardan sonra ezgileri bu yabancı şarkılara benzeyen şarkılar bestelenmeye başlandı. Bu aşamalardan sonra da Türk pop müziği doğmuş oldu.

Mazhar - Fuat - Özkan

8. ETKİNLİK

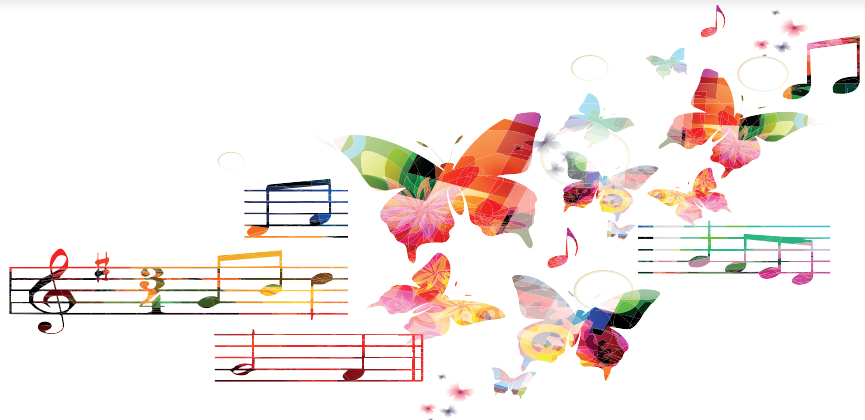
Adı: Dinleme - İfade etme Amacı: Dünya müziklerini öğrenme. Araç - Gereç: Ses kayıtları, akıllı tahta vb.

"No Volvere" ve "Asla Vazgeçmem" adlı şarkıları dinleyiniz. Dinlemiş olduğunuz şarkılarla ilgili düşüncelerinizi yazarak, arkadaşlarınızla paylaşınız.

Handwriting practice area with multiple horizontal lines for writing.

DÜNYA MÜZİĞİNE YOLCULUK

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Farklı kültürlerin müziklerini dinliyorsunuz? Dinledikleriniz varsa adlarını söyleyiniz.

BİLGİ DUVARI

İnsanın olduğu her yerde var olan müzik sanatının tarihsel serüveni oldukça zengindir. Yaşanılan çağın, coğrafyanın, gelenek ve göreneklerin müzik üzerindeki etkisi büyüktür. Bu etkiler yörelerin, bölgelerin, toplumların geleneksel müzik birikimlerinin oluşmasını ve farklı müzik kültürlerinin doğup gelişmesini sağlamıştır. Yüzyılların ötesinden, zamanın ve yaşamın süzgecinden geçerek gelen bu müzik kültürleri, müzik dünyasına çeşitlilik ve zenginlik kazandırmıştır.

ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Yazma

Amacı: Dünya müziklerini tanıma.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ses kayıtları

a. Aşağıdaki adları ve görselleri verilen dünya müziği örneklerini dinleyiniz.

İSPANYA - ZİNGARELLA

UZAK DOĞU - ZEÇA

YUNAN - SİRTAKİ

KAFKAS - ŞEYH ŞAMİL

ARAP - ASFUR

LATİN - GUANTANAMERA

BALKAN - YOVANO YOVANKE

İRAN - NEVAYÎ

b. Dinlediğiniz müziklerden hangisi sizi daha çok etkiledi? Bu müziklerle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

YURDUMUZDA MÜZİK

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Geleneksel kelimesi size neyi düşündürüyor? Günlük hayatınızdan örneklerle açıklayınız.
2. Müzikte geleneksellik size neyi düşündürür? Düşüncelerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Toplumları birbirinden ayırt edici özellikler taşıyan, uzun yılların birikimi sonucu kendiliğinden oluşan, nesilden nesile aktararak süregelen bilgi, alışkanlık ve davranış gibi değerlerin tümüne **gelenek** denir.

Uzun bir süreç içerisinde toplumumuz tarafından oluşturulmuş, yaşanan çağa ve olaylara göre kendini yenileyerek kendine özgü nitelikleriyle günümüze ulaşan müziklerimiz için **geleneksel müzik** tabirini kullanırız.

Türk halk ve Türk sanat müziği, tasavvuf müziği, mehter müziği, çok sesli Türk müziği geleneksel müzik türlerimizdendir.

BİLGİ DUVARI

TÜRK HALK MÜZİĞİ

Halkın ortak duygu, düşünce ve yaşayışının sade ve içten ezgilerle söylenmesi ya da çalınmasıdır. Türk halk müziği hiçbir sanat kaygısı olmadan acı, sevinç, sevgi, hasret, gurbet, kahramanlık vb. konuları işler. Türk halk müziği yöresel özelliklerinden dolayı ritim yönünden çok zengindir. Türk halk müziğinin en önemli özelliklerinden biri **anonim** olmasıdır.

1. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Yazma Amacı: Halk müziği ile ilgili düşüncelerini söyleme. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Neşet Ertaş'ın seslendirdiği "Kaşların Karasına" adlı türküyü dinleyiniz. Dinlemiş olduğunuz eser ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

2. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Türk halk müziği örneğini seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Altın Hızma Mülayim" adlı türküyü seslendiriniz.

ALTIN HIZMA MÜLAYİM

Orta (Moderato)

Türkü

Yöre: Kerkük

♩

10

(saz)

5

8

Al tın hız ma mü la yim Se ni hak tan

11

di le yim (saz) Yaz gü nü

14

Tem muz da Sen ter le men si le yim

17

(saz) Gün gör düm

20

gün ler gör düm Se ni gör düm şa dol dum

BİLGİ DUVARI

TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Kendine has ses, usul ve makam yapısı olan, ortaya çıkışı geçmiş yüzyıllara dayanan müzik türüdür. Türk sanat müziği geleneksel anlayışa bağlı kalınarak sanatsal amaçlarla sürdürülüp geliştirilmiştir.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Zeki Müren (1931 - 1996): Şarkıcı, besteci, söz yazarı, oyuncu ve şair. "Sanat Güneşi" olarak sevilen Zeki Müren Klasik Türk müziğinin önemli isimlerindedir. 1955 yılında, müzik kariyerinde önemli bir noktaya gelen Zeki Müren, "Manolyam" adlı kürdilihicazkâr makamındaki parçasıyla Türkiye'de verilmeye başlanan "Altın Plak" ödülünün ilk sahibi olmayı başardı.

3. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amaç: Türk sanat müziği örneğini seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Türk sanat müziği örneği olan "Manolyam" adlı aşağıdaki eseri seslendiriniz.

MANOLYAM

Orta (Moderato)

Zeki MÜREN

U zun yıl lar bek_le dim ha ki kat ol_ du_rü_ yam

9 Kok la ma ya kı ya_ mam be nim gü zel ma nol_ yam (Son)

17 Naz lı çi çe ğim_ sin sen sev da na da ya_ na mam

25 Naz lı çi çe ğim_ sin sen Sev da na da ya_ na_ mam

BİLGİ DUVARI

TASAVVUF MÜZİĞİ

Dinî duyguların ifade edildiği müzik türüdür. Tasavvuf felsefesine uygun olarak insanın Allah'a olan kulluğunun farkına varmasını sağlamak için yapılır.

4. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Tasavvuf müziği örneğini seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Tasavvuf müziği örneği olan "Ben Yürürüm Yane Yane" adlı aşağıdaki eseri seslendiriniz.

BEN YÜRÜRÜM YANE YANE

Yavaş (Adagio)

Yunus EMRE

Ben yü rü rüm yâ ne yâ ne aşk bo ya dı be ni kâ ne
Gâh e se rim yel ler gi bi gâh to za rım yol lar gi bi
Ben Yû nu sû bî çâ re yim dost e lin den â vâ re yim

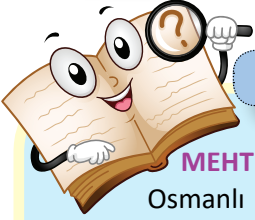

Ne â ki lem ne di va ne gel gör be ni aşk ney le di
Gâh co şa rım sel ler gi bi " " " " " " " "
Baş tan a ya ğa ya re yim " " " " " " " "

Ah Gel gör be ni be ni aşk ney le di der de gi rif târ ey le di
" " " " " " " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " " " " " " "

BİLGİ DUVARI

MEHTER MÜZİĞİ

Osmanlı İmparatorluğu döneminde savaşlarda ordu düzenini sağlamak, askerlerin cesaretini arttırmak amacıyla oluşturulmuş geleneksel askerî müzik türüdür.

5. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Mehter müziği örneğini seslendirme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta

Mehter müziği örneği olan "Eski Ordu Marşı" adlı aşağıdaki eseri seslendiriniz.

ESKİ ORDU MARŞI

Orta (Moderato)

Söz: İsmail Hakkı Bey
Müzik: Ali Rıza Bey

Ced din de den nes__ lin ba ban Hep__ kah ra__ man Türk mil le ti
Türk mil le ti Türk__ mil le ti Aşk__ i le__ sev mil lî ye ti

5
Or du la rın pek__ çok za man__ Ver miş ti ler__ dün__ ya ya şan
Kah ret va tan düş__ ma nı nı__ Çek sin o me__ lun__ zil le ti

BİLGİ DUVARI

ÇOK SESLİ TÜRK MÜZİKLERİ

Kültürümüzü yansıtan ezgilerin armoniyle çok sesli hale getirilmesi sonucu oluşan müzik türüdür. Çok sesli Türk müziğinin oluşumunda cumhuriyetin ilanından sonra Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde müzik alanında yapılan çalışmalar etkili olmuştur.

6. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Çok sesli Türk müziğini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Çok sesli Türk müziği örneği olan "Dere Geliyor Dere" adlı eseri seslendiriniz.

DERE GELİYOR DERE

$\text{♩} = 140$
Çabuk (Allegro)

Türkü
Yöre: Kırklareli
Düzenleme: Muammer SUN

mf

Ge li yor de re ye le lel li

De re ge li yor de re ye le lel ye le le

lel se ri yor de re ye le lel li

ku mu nu se re se re ye le lel le

Dere beni al götür ye le lel ye le lel
 Senin geldiğin yere ye le lel li
 Ben armudu dişledim ye le lel ye le lel
 Sapını gümüşledim ye le lel li
 Sevdiğimin ismini ye le lel ye le lel
 Mendilime işlerim ye le lel li

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1

Aşağıdakilerden hangisi Çağdaş Dönem bestecilerindendir?

A) Josquin Desprez

B) Johann Sebastian Bach

C) Antonio Vivaldi

D) Carl Orff

2

Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

Türk halk müziğinin en belirgin özelliği olmalıdır.

Dinî duyguların ifade edildiği müzik dir.

Eski Ordu Marşı türüne örnektir.

Kültürümüzü yansıtan ezgilerin armoni ile birleşmesi sonucu oluşan müzik türüne denir.

3

Aşağıdakilerden hangisi Romantik Dönem'in özelliklerinden **değildir**?

A) Senfonik şiir doğmuş, ulusal müzik okulları açılmıştır.

B) 18. yy'da Almanya'da yayılmaya başlamıştır.

C) Nota şekilleri gelişmiştir.

D) Bu dönemde mükemmeliyetçiliğin yerini romantizm almıştır.

4

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

EVET

HAYIR

Farklı kültürlere ait müzik türlerini dinlerim.

Dinlediğim müziğin Türk halk müziği veya Türk sanat müziği olduğunu ayırt edebilirim.

Dinlediğim çeşitli türlerdeki müziklerden oluşan sınıf arşivi oluşturabilirim.

Dinlediğim uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt edebilirim.

Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirebilirim.

Dinlediğim farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerimi ifade edebilirim.

5.ÜNİTE

TÜRKÜLERİMİZİN YAŞANMIŞ ÖYKÜLERİ

MÜZİĞİMİZE SES VERENLER

BENİM EZGİM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Türkülerimizin yaşanmış öykülerini araştıracağız ve canlandıracağız.

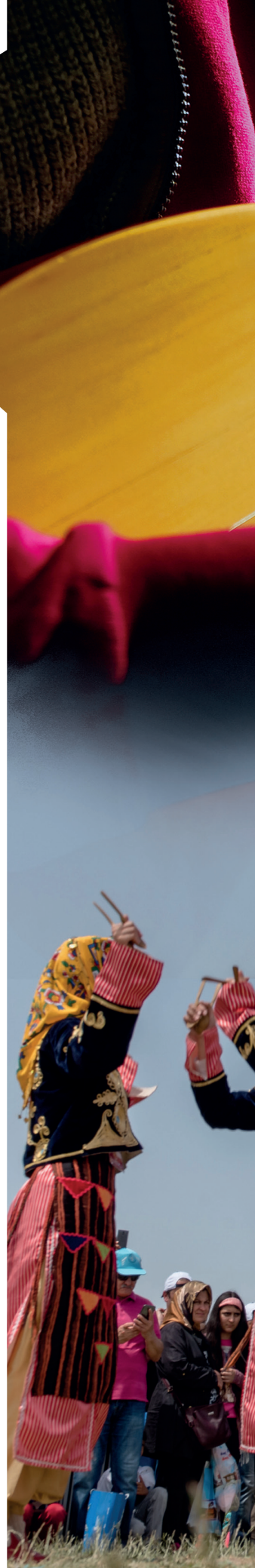
Türk müziği kültürünü tanıyacağız.

Kendi ezgilerimizi oluşturacağız ve seslendireceğiz.

Anahtar Kelimeler

- Anonim
- Öykü
- Ozanlar
- Ezgi

- Gelenek
- Âşık
- Türkü
- Halk Şiiri

TÜRKÜLERİMİZİN YAŞANMIŞ ÖYKÜLERİ

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

...
 Ah bu türküler
 Türkülerimiz
 Ana sütü gibi candan
 Ana sütü gibi temiz
 Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla
 Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.
 Ah bu türküler,
 Köy türküleri
 Dilimizin tuzu biberi
 Memleket ahvalini onlardan sor
 Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i
 Öleni, kalanı, gidip gelmeyi...
 Ben türkülerden aldım haberi.

...

Türküler Dolusu, Bedri Rahmi EYÜBOĞLU

1. Yukarıdaki şiiri okuyarak türkülerimizin insan ve toplum hayatındaki yeriyle ilgili düşüncelerinizi paylaşınız.
2. "Türkü yakmak" ne demektir? "Yakmak" kelimesinin anlamı üzerinde düşünerek yorumlayınız.

ARAŞTIRMA

"Bitlis'te Beş Minare" adlı türkünün hikâyesini internet, kütüphane vb. kaynaklardan yararlanarak araştırınız.

YÜREKTEN YAKILAN TÜRKÜLERİMİZ

Türkülerimiz kültürümüzün en önemli parçalarından biri. Geçmişten günümüze insanımızın acıları, sevinçleri, hüznü, neşesi onlarda saklı. Öylesine samimi söylenmişlerdir ki yeri gelir neşemize neşe katar yeri gelir derdimize ortak olur yeri gelir içimizi sızlatır; gün olur hüznümüzü hafifletir gün olur efkârımızı dağıtır gün olur en mutlu anımızda gönül telimizi titretir. Kısacası bize bizi anlatır. Duyguların yoğunluğu, ezgilerin özgünlüğü ve sazla sözün uyumu birleşince halkın eseri çıkar ortaya. Söylendikçe demlenir, dilden dile aktarıldıkça daha da güzelleşir.

Halkımızı derinden etkileyen olaylar, durumlar türkülerin konusu olmuştur hep. Türkülerin yaşanmış olayları çoğu zaman unutulmuş sazın, sözün, ezginin gerisinde kalmıştır ama onların bir hikâyesi hep vardır. Kültürümüzde ayrı bir yeri olan Yemen türküleri de bunlardan bir tanesidir. Yüreğin derinliklerinden kopup gelen acı ve gözyaşı yüklü Yemen türküleri Anadolu'nun bir feryadını aslında. Peki, nedir Yemen'in hikâyesi?

Arap Yarımadası'nın güneybatı köşesinde bulunan Yemen, Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlı topraklarına katılır. Osmanlı İmparatorluğu Yemen'de tam dört asır hüküm sürer. Dile kolay! Bu süreç içerisinde kutsal toprakları elde tutmak ve hâkimiyeti devam ettirmek için Yemen'e sürekli asker gönderilir. Askerlerimizin yolu uzun ve meşakkatlidir. Yemen'e giden yol da Yemen de ölüme davetiye çıkarır. Bu bölgeye doğru yol alan askerler henüz Yemen'e varmadan yolda can vermeye başlar.

Yemen'in coğrafi koşulları zordur: çöller, sarp yokuşlar, uçurumlar, yüksek dağlar... Bunlara bir de çetin iklim şartları eklenir: çöl fırtınaları, kızgın güneş, aşırı sıcaklar... Açlık, susuzluk, kızıl humma bırakmaz Mehmetçiğin yakasını. Üstüne bir de Yemen'deki isyanlar, savaşlar eklenince Anadolu'nun yağız delikanlısına geçit vermez Yemen, geri dönmek sadece bir hayal olur.

1. Dünya Savaşı yıllarına kadar sürer yiğitlerimizin bu macerası. Yemen halkı İngilizlerle iş birliği yaparak Osmanlı'ya karşı ayaklanır. Yine yüz binlerce asker sevk edilir dönülmez topraklara. Mehmetçik büyük fedakârlıklarla kahramanca savaşır Anadolu'dan binlerce kilometre uzakta ve dökülür birer birer Yemen'in kumuna, taşına toprağına. Yemen çölü binlerce Mehmetçiğin kanıyla sulanır; çöller, dağlar, uçurumlar şehitlerimize mezar olur. Gözlerini kırpmadan canlarını feda etmelerine rağmen isyanların ardı arkası kesilmez. Yemen'deki dört asırlık Osmanlı hâkimiyeti yapılan anlaşmalarla sona erer.

Anadolu'nun gözü yaşlı, bağı yanık, yüreği yaralıdır. Yüreklere parçalanmasını mı, ağıtlar yakılmasını mı? Analar, gelinler, kızlar, yavrular ağlar gidip de dönmeyenlere. Yankılanır bütün Anadolu'nun dağlarında bu acının feryatları, ağıtları ve türkülerle gelir bize Yemen'in acısı:

Havada bulut yok bu ne dumandır?
Mahlede ölüm yok bu ne figandır?
Şu Yemen elleri ne de yamandır!

Anom Yemen'dir, gülü çemendir.
Giden gelmiyor, acep nedendir?
Burası Muş'tur, yolu yokuştur.
Giden gelmiyor, acep ne iştir.

Kışlanın önünde redif sesi var.
Bakın çantasında acep nesi var?
Bir çift kundurayla bir de fesi var.

1. ETKİNLİK

Adı: Canlandırma

Amacı: Türkü hikâyelerini öğrenme.

Araç - Gereç: Ders kitabı

“Yemen Türküsü”nün hikâyesini sınıfta canlandırınız.

2. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme

Amacı: Halk türküsü söyleme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki “Yemen Türküsü”nü birlikte dinleyiniz ve seslendiriniz.

YEMEN TÜRKÜSÜ

Yavaş (Adagio)

Türkü
Yöre: Muş

Ha va da bu lut___ yok___ bu ne du man___
Kış la nın ö nün___ de___ re dif se si___

dır Mah le de ö lüm___ yok___ bu ne şi van___
var Ba kın çan ta sın___ da___ a cep ne si___

dır şu Ye men el le___ ri___ ne de ya man___
var Bir çift po tin i___ le___ bir de fe si___

dır___ A nom ye men___ dir___ gü lü___ çe___ men___
var___ Bu ra___ sı Muş___ tur___ yo lu___ yo___ kuş___

dir___ gi den gel_ mi___ yor___ a cep_ ne den___ dir___
tur___ gi den gel_ mi___ yor___ a cep_ ne iş___ tir___

3. ETKİNLİK

Adı: Canlandırma

Amacı: Türkü hikâyelerini öğrenme.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Araştırdığınız "Bitlis'te Beş Minare" adlı türkünün hikâyesini sınıfta canlandırınız.

4. ETKİNLİK

Adı: Söyleme

Amacı: Halk türküsü söyleme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Bitlis'te Beş Minare" adlı türküyü seslendiriniz.

BİTLİS'TE BEŞ MİNARE

Orta (Moderato)

Türkü
Yöre: Bitlis

Bit lis te beş mi na re
Tü fen gim do lu saç ma

3
Be ri gel oğ lan be ri gel
Be ri gel oğ lan be ri gel

5
Yü re ğim do lu ya re
Gü ze lim ben den kaç ma

7
Be ri gel ca nan be ri gel
Be ri gel ca nan be ri gel

9
İs te rem ya nan ge lem
Dok san do kuz ya rem var

11
Be ri gel oğ lan be ri gel
Be ri gel oğ lan be ri gel

13
Ce bim de yok beş pa re
Bir ya re da sen aç ma

15
Be ri gel ca nan be ri gel
Be ri gel ca nan be ri gel

MÜZİĞİMİZE SES VERENLER

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Türk müziğinin tarihsel süreci hakkında ne biliyorsunuz? Düşüncelerinizi paylaşınız.
2. Kimlere ozan denir? Ozanların kültürümüzdeki yeri ve önemi nedir?

BİLGİ DUVARI

HACI BEKTAŞ-I VELİ

13. yüzyıl düşünürlerindedir. Anadolu'daki tasavvuf düşüncesine damgasını vuran halk ozanlarından biridir. Din anlayışının ahlak temelli bir nitelik kazanmasında etkili olmuştur. Türk dili ve kültürünün yabancı etkilerden ve her türlü yozlaşmalardan korunması çabasını ömrü boyunca sürdürmüştür. Ortaya koyduğu öğretisi her türlü bağnazlıktan uzak, çağa uyumlu ilkeler bütünüdür. *Makalat* en önemli eseridir.

Erkek dişi sorulmaz muhabbetin dilinde
Hakk'ın yarattığı her şey yerli yerinde
Bizim nazarımızda kadın erkek farkı yok
Noksanlıkla eksiklik senin görüşlerinde

YÛNUS EMRE

13. yüzyıl tasavvuf şairidir. Şiirlerinden Eskişehir dolaylarında yaşadığı anlaşılmaktadır. İnsan ve Allah sevgisine dayanan bir dünya görüşü geliştirmiştir. Onun sevgi ve engin hoşgörü anlayışı bütün dünyada büyük bir şair olarak tanınmasını sağlamıştır. Şiirlerinin çoğu bestelenmiş ve hakkında birçok kitap yazılmıştır. *Ben Giderim Yane Yane*, *Benim Adım Dertli Dolap*, *Şol Cennetin İrmakları* en tanınmış şiirlerindedir.

İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin
Ya nice okumaktır

BİLGİ DUVARI

MEVLÂNÂ CELÂLEDDİN-İ RUMÎ

13. yüzyıl tasavvuf şairidir. Belh şehrinde doğan Mevlânâ daha sonra Anadolu'ya gelerek yaşamını Konya'da sürdürmüştür. Yaşam felsefesini "Hamdım, piştim, yandım." sözüyle özetlemiştir. Yüzyıllarca süregelen bir hoşgörü anlayışının temsilcisidir. Bu anlayışı "Ne olursan ol yine gel." sözüyle ifade etmiştir. Tasavvuf felsefesinin Anadolu'da gelişmesine ve yaygınlaşmasına büyük katkı sağlamıştır. *Mesnevi* ve *Divan-ı Kebir* en önemli eserlerindedir.

Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol
Şefkat ve merhamette güneş gibi ol
Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol
Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol
Ya olduğun gibi görün, ya görüdüğün gibi ol

Düşman geldi tabur tabur dizildi
Alnımıza kara yazı yazıldı
Tüfek icat oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır

KÖROĞLU

16. yüzyılda yaşadığı sanılmaktadır. Orta Asya'dan Tuna boylarına kadar ünü yayılmıştır. Gördüğü haksızlık nedeniyle Bolu Beyi'ne başkaldırışı ile gelişen hikâyesini halk çok sever. Evliya Çelebi de Seyahatname adlı eserinde Köroğlu'nun şairliği ve kahramanlığından bahseder.

KARACAOĞLAN

17. yüzyılda Toroslar, Adana, Mersin, Antalya yörelerinde yaşadığı ve yine bu yörelerden birinde öldüğü rivayet edilir. Aşk konusunu işleyen şairlerin en önde gelenlerindedir. Şiirlerinde insan sevgisini ve aşkı şaşırtıcı benzetmelerle anlatır. Dili çok sadedir. Türkçeyi iyi kullanmıştır.

Ağacın eyisi özünden olur
Yiğidin eyisi sözünden olur
İ için ağlayan gözünden olur
Ağlama hey gözü yaşın sevdiğim

1. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme Amacı: Türk müziği kültürünü tanıma. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Karacaoğlan eserlerinden biri olan "İncecikten Bir Kar Yağar" adlı türküyü dinleyiniz ve seslendiriniz.

İNCECİK TEN BİR KAR YAĞAR

Orta (Moderato)

Söz: Karacaoğlan

Müzik: Sadettin KAYNAK

İN CE CİK TEN BİR KAR YAĞAR TO ZAR E LİF E LİF Dİ YE
KA RA COĞ LAN EY ME LE RİN GÖ NÜL SEV MEZ DEĞ ME LE RİN

E LİF Dİ YE DE Lİ GÖ NÜL HAY RAN OL MUŞ GE ZER E LİF
DEĞ ME LE RİN İ LİK LE MİŞ DÜĞ ME LE Rİ ÇÖ ZER E LİF

E LİF Dİ YE YÂR SA NA HAY RAN CAN SA NA KUR
E LİF Dİ YE

BAN DER Dİ ME DER MAN BU LA MAM AŞK DAN EL A

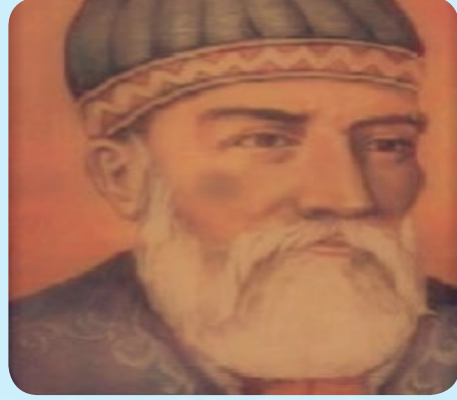
MAN AŞK DAN EL A MAN

BİLGİ DUVARI

FUZULÎ

16. yüzyıl divan şairlerindedir. Yaşamı Kerbela ve Bağdat'ta geçmiştir. Türkçenin yanında Arapça ve Farsçayı da çok iyi bilir. Şiirlerinde ilahi aşk kavramını ve tasavvuf düşüncesini işlemiştir. Aşk, ızdırabi, dünyevî zevk ve zenginliklerin geçiciliğini duru bir Türkçe ve büyük bir sanat gücüyle anlatmıştır. *Leyla ve Mecnun*, *Beng ü Bade*, *Şikâyetname* en önemli eserlerindedir.

Beni candan usandırdı cefâdan yâr usanmaz mı
Felekler yandı âhımdan murâdım şem'î yanmaz mı

Kamu bîmârına cânân deva-yı derd eder ihsan
Niçün kılmaz bana derman beni bîmar sanmaz mı

Derdim çoktur hangisine yanayım
Yine tazalandı yürek yarası
Ben bu derde nerde derman bulayım
Meğer Şah elinden ola çaresi

PİR SULTAN ABDAL

Pir Sultan Abdal; 16. yüzyılda yaşamış, ünlü halk şairidir. Alevi kökenli olan şairin kaynaklarda yaşamı hakkında net bilgiler yoktur. Hayatına yönelik edinilen bilgiler, genellikle, şiirlerinden, kuşaktan kuşağa anlatılan hikâyelerden ve söylentilerden elde edilmiştir.

Şiirlerinde Allah, İslamiyet, Hz. Muhammed, On İki İmam ve Ehl-i Beyt konularını işlemiştir. Sosyal hayatın sorunları ve kişiler arası ilişkileri ders veren bir üslupla anlatmış ve Aleviliğin din anlayışını, dünya görüşünü dile getirmiştir. Bunların yanı sıra, Pir Sultan Abdal din dışı eserlerinde, doğa, insan ve hayvan sevgisini anlatmıştır.

ABDÜLKADİR MERÂĞÎ

Azerbaycan'ın Meragan şehrinde doğmuştur. Zamanında müzik bilimcisi olarak üne kavuşmuştur. Geleneksel Türk musikisinin ilk büyük bestecisidir. Müzik bilgisinden ötürü "Hoca" diye anılmıştır. Genç yaşta müzik yeteneğinden dolayı ünlenmiştir. *Kenzü'l Elhan*, *Camiü'l Elhan* başlıca eserleridir.

2. ETKİNLİK

Adı: Dinleme - Söyleme Amacı: Türk müziği kültürünü tanıma. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Pir Sultan Abdal'ın eserlerinden biri olan "Geçti Dost Kervanı" adlı türküyü dinleyiniz ve seslendiriniz.

GEÇTİ DOST KERVANI

Orta (Moderato)

Türkü
Yöre: Erzincan

Şu kar şı yay la da _____ göç ka tar ka tar (saz)
Pir sul tan Ab da lım _____ kal kın a şa lım

Bir gü zel sev da sı _____ gö züm de tü ter (saz)
A şıp yü ce da ğı _____ en gin dü şe lim

Bu ay rı lık ba na _____ ö lüm den be ter (saz)
Çok ni me tin ye dik _____ he lâ l le şe lim

Geç ti_ dost ker va nı _____ ey le me be ni _____
Geç ti_ dost ker va nı _____ ey le me be ni _____

ey le me be ni _____
ey le me be ni _____

BİLGİ DUVARI

ALİ UFKÎ BEY

Türk müziği makamlarını kullanarak *Mecmua-i Saz u Söz* adlı bir nota kitabı yazmıştır. Bu kitap 16. ve 17. yüzyıl Türk müziği eserlerinin birçoğunun nota ve güftelerinin günümüze ulaşmasını sağlayan bir derleme olup Türk müziğinin tarihi konusunda da çok önemli bir kaynaktır.

Can bedenden ayrılacak
Tütmez baca yanmaz ocak
Selam olsun kucak kucak
Dostlar beni hatırlasın

DADALOĞLU

Dadaloğlu yaşamını Toros veya Nur Dağları'nda geçirdiği bilinen bir Türk ozanıdır. Dadaloğlu Türk halk edebiyatı şairleri arasında halkın sorunlarına eserleriyle destek çıkan sayılı ozanlarımız arasında yerini almıştır. Dadaloğlu'nun doğumu ve ölümü konusunda net bilgiler olmamakla birlikte Sivas'ta hayatını kaybettiği bilinmektedir.

Her elinden döne döne ey felek
Ahım çıktı göklere direk direk
Yârim aldım şöyle böyle diyerek
Dahi bana nideceksin ey felek

ÂŞIK VEysel ŞATIROĞLU

Sivas'ın Şarkışla ilçesinin Sivrialan köyünde doğdu. Yedi yaşındayken çiçek hastalığı yüzünden kör oldu. Avunsun diye babası tarafından kendisine verilen sazı çalmayı öğrendi. Gezgin âşıkları dinleyerek kendini geliştirdi. Aynı zamanda edebiyat öğretmeni olan şair Ahmet Kutsi Tecer tarafından güçlü saz şairi olduğu keşfedildi. Köy Enstitülerinde halk müziği dersleri verdi. *Uzun İnce Bir Yoldayım*, *Dostlar Beni Hatırlasın*, *Kara Toprak*, *Sazıma* türkülleri çok sevildi. Bu türküler halk tarafından sıklıkla çalınıp söylenmektedir.

Oturmuş ak gelin taşın üstüne
Taramış zülfünü kaşın üstüne
Bir selam geldi başım üstüne
Alırım kız seni komam illere

DİNLEME ÖNERİLERİ

1. Kara Toprak
2. Gönül Dağı
3. Dostum Dostum
4. Nem Kaldı
5. Bilmem Ağlasam mı

BENİM EZGİM

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Sizce ezgi nedir, nasıl oluşur? Düşüncelerinizi paylaşınız.
2. Bestecilik nedir, kimlere bestekâr denir? Düşüncelerinizi paylaşınız.

BİLGİ DUVARI

Belli bir kurala göre yazılan ve kulakta haz uyandıran ses dizisine **ezgi (melodi)** denir. Duygular sanatın her türü ile yansıtılabilir. Resim, şiir, dans ve tabii ki müzik... Farklı kültürlerle ve farklı dillere sahip insanlar bile söz konusu müzik olduğunda çalan hüzünlü bir ezgide duygulanabilir, hareketli bir ezgide coşabilir. İşte bu müziğin ortak dili ve evrenselliğidir. Bir eserin kişide hüzün, sevinç gibi duygular yaratabilmesi o eserin içerdği ezgiden kaynaklanmaktadır.

1. ETKİNLİK

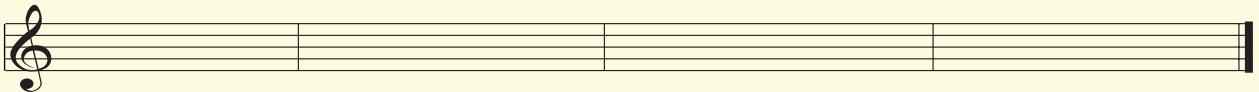
Adı: Uygulama

Amacı: Kendi ezgilerini seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem vb.

- a) Başlangıç sesi **do - mi - sol** seslerinden biri olan 2/4'lük bir ezgi oluşturunuz.
- b) Oluşturduğunuz ezgiyi bireysel veya toplu olarak seslendiriniz.

2. ETKİNLİK

Adı: Uygulama

Amacı: Ezgi yazma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem vb.

Aşağıdaki do majör ezgiyi dizinin temel sesi ile bitirerek tamamlayınız ve ardından seslendiriniz.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Müzik Kayıt Teknolojisi: Müzik alanında yapmış olduğumuz her türlü çalışmayı bilgisayar ortamında kayıt altına alabilmek mümkün. Nota yazım çalışmalarını yapabileceğimiz günümüzde kullanılan birçok program vardır. Müzik ile ilgili yazılımlarda bize çalıştırma, kopyalama, değiştirme, geliştirme ve dağıtma hakları tanıyan açık kaynak kodlu Özgür yazılımları tercih ederek müzik projelerimizi kolaylıkla gerçekleştirebiliriz.

Yaptığımız her türlü araştırma ve kayıtlarda güvenli internet kullanımı ile ilgili bazı hususlara dikkat etmemiz gerekmektedir. Kişisel bilgilerimizi ve şifrelerimizi paylaşmamalıyız ve kullandığımız programların yasal ve lisanslı olmasına dikkat etmeliyiz. Bu yazılımların lisanslı olması bilgisayarımızda bulunan verilerin güvenliği açısından önemlidir.

3. ETKİNLİK

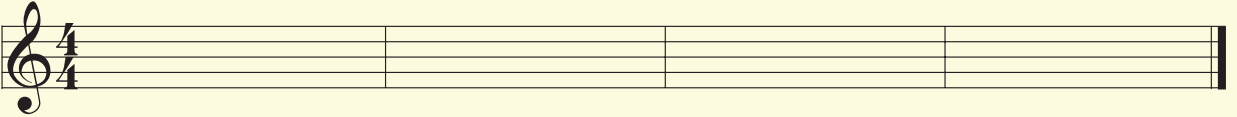
Adı: Uygulama

Amacı: Ezgi yazma ve kaydetme

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem vb.

a) Aşağıdaki boş dizek üzerine 4/4'lük ölçüde olan ve **do-mi-sol** notalarından biri ile başlayan kendi ezginizi yazınız.

b) Bu ezgiyi aşağıdaki basamakları uygulayarak nota yazım programında yazınız.

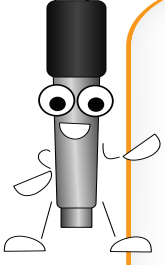
- Nota yazım programında yeni bir sayfa açınız.
- Açılan sayfada başlık kısmına, yazdığınız ezginin ismini, besteci kısmına da kendi isminizi yazınız.
- Yazdığınız ezginin ölçü belirteci ve ölçü miktarını giriniz.
- Açılan sayfaya yazacağınız notaların süre değerlerini seçerek ezginizi dizek üzerine yazınız.
- Ezgi yazma sürecinde aşama kaydettikçe ve yazma işlemi tamamlandığında çalışmanızı kaydediniz.

c) Yazdığınız ezgiyi aşağıdaki basamakları uygulayarak ses kayıt ve müzik düzenleme programında kayıt altına alınız.

- Ses kayıt ve müzik düzenleme programında yeni bir sayfa açınız.
- Kırmızı renkteki kayıt simgesine tıklayarak ezginizin ses kaydını başlatınız.
- Kayıt işlemi tamamlandığında sarı renkteki durdurma simgesine tıklayınız.
- Kaydettiğiniz ezgiyi dinlemek için yeşil renkteki yürütme simgesine tıklayınız.
- Ezginizi proje dosyası olarak kaydetmek için "Dosya" sekmesinden "Projeyi Kaydet" bölümünü seçiniz.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

* **Siber güvenlik**, internet üzerinden bağlantı halindeki bir dünyanın temel taşıdır. Önümüzdeki birkaç yıl içinde dünya genelinde internet kullanıcılarının, aygıtların ve verilerin sayısında beklenen eşi görülmemiş artış, büyük fırsatların yanı sıra aynı derecede göz korkutucu zorlukları da beraberinde getirecektir.

Siber güvenlik, bilgi güvenliğinden operasyon güvenliğine ve bilgisayar sistemlerinin güvenliğine kadar birçok farklı kavramı kapsar. Siber güvenlik aynı zamanda farklı hedef kitleleri için farklı anlamlara gelir. Bireyler açısından bu kavram güvenli hissetmek, kişisel verileri ve gizliliği korumak demektir.

* **Telif hakkı** ise bir kişi ya da kişilerin her türlü fikrî emeği ile meydana getirdiği bilgi, düşünce, sanat eseri ve ürününün kullanılması ve kopyalanması ile ilgili hukuken sağlanan haklardır. Telif hakkının doğması için tescile gerek yoktur.

4. ETKİNLİK

Adı: Uygulama

Amacı: Müzik çalışmalarını sunma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, çeşitli çalgılar

- Sınıfınızda farklı ses grupları oluşturunuz.
- Yıl boyunca öğrendiğiniz müziksel bilgilerden yararlanarak bir dinleti hazırlayınız.
- Dinletiniz için afiş ve davetiye hazırlayınız.
- Hazırladığınız dinletiyi sınıfınızda veya okulunuzda sununuz.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1

Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgiler doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

13. yüzyılda yaşamış “Ben Giderim Yane Yane” adlı şiirin şairi Yûnus Emre’dir. ()
16. yüzyılda yaşayan, Bolu Beyi’ne başkaldırışı ile tanınan halk şairimiz Karacaoğlan’dır. ()
13. yüzyılda Konya’da yaşayan, “Divan-ı Kebir” adlı eserin sahibi olan tasavvuf şairimiz Mevlânâ’dır. ()
17. yüzyılda “Mecmua-i Saz u Söz” adlı nota kitabını yazan müzisyen Abdülkadir Merâgî’dir. ()
- “Kara Toprak”, “Uzun İnce Bir Yoldayım” gibi türkülerin sahibi son dönem halk şairlerimizden biri de Âşık Veysel’dir. ()

2

“Ezgi” ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Ezgiler belli kurallara göre yazılır.
- B) Ezgiler bestecisi tarafından verilmek istenen duyguyu yansıtır.
- C) Ezgilerin ritmi yoktur.
- D) Ezgiler dinlenebilen, söylenebilen ve çalınabilen melodilerdir.

3

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	EVET	HAYIR
Sevdiğim türkülerin hikâyesini araştırmaktan hoşlanırım.		
İnternette indirilen müziklerin telif haklarının olduğunu bilirim.		
Sevdiğim müzikleri güvenli sitelerden indiririm.		
İndirdiğim müziklerin telif hakkı olduğunu bilirim ve her yerde paylaşmam.		
Severek dinlediğim eserlerin söz yazarını tanımaya çalışırım.		

DAĞARCİK LİSTESİ

1. İstiklâl Marşı	Söz: Mehmet Akif Ersoy, Müzik: Osman Zeki Üngör.....	96-97
2. Atatürk Marşı	Söz: Esen Bayram Genç, Müzik: Özgür Menderes Öztürk.....	98-99
3. Bahçada Yeşil Çınar	Türkü / Yöresi: Diyarbakır.....	100
4. Bülbülüm Altın Kafeste	Türkü / Yöresi: Rumeli.....	101
5. Erik Dalı	Türkü / Yöresi: Burdur.....	102
6. Güzel Anadolu	Hasan Toraganlı.....	103
7. İleri Marşı	Söz: Celal Emrem, Müzik: Faik Canselen.....	104
8. Manastır	Türkü / Yöresi: Rumeli.....	105
9. Nemrut'un Kızı	Türkü / Yöresi: Şanlıurfa.....	106
10. Sevda Olmasaydı	Türkü / Yöresi: Kırşehir.....	107
11. Vardar Ovası	Türkü / Yöresi: Rumeli.....	108
12. Yangın Olur Biz Yangına Gideriz	Şarkı / Yöresi: İstanbul.....	109
13. Yemeni Bağlamış	Ali Ulvi Baradan.....	110

İSTİKLÂL MARŞI

Söz: Mehmet Âkif ERSOY

Müzik: Zeki ÜNGÖR

Piyano Eşlik: E. ZUCKMAYER

Orta (Moderato)

Kork ma sön mez bu şa fak lar
ma kur ban o la yım çeh

da yü zen al san cak Sönmeden yur du—mun üs tün de tü ten en son o cak O
re ni eynaz lı hi lâ l Kah ra man ır kı—ma birgül bu şiddet bu ce lâ l Sa

9

be nim mil le ti min yıl dı zı dır par la ya cak O be nim dir— o be nim
na ol—maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâ l Hak kı dır hak ka ta pan

13

mil le ti min dir an cak Çat
mil le ti min is tik lâ l

ATATÜRK

Söz: Esen BAYRAM GENÇ

Müzik: Özgür Menderes ÖZTÜRK

Orta (Moderato)

Öz gür lü ğün he ye ca nıy la
Yir mi do kuz e kim yir üç üç ni san

za fer le rin im za sıy la da
On do kuz ma yıs lar da
A ta türk ün ay dın lı ğın da
Hay kı rı yo ruz dün ya ya

17

1

2

yü rü ye lim ya rın la ra
biz va rız bur da yız

yü rü ye lim ya rın la ra
biz va rız bur da yız

21

Fi kir le rin bi zim le He def le rin bi zim le

25

1

Bu va tan se nin e ma ne tin ya rın la rın gü ne ş i sin

29

2

ya rın la rın gü ne ş i sin

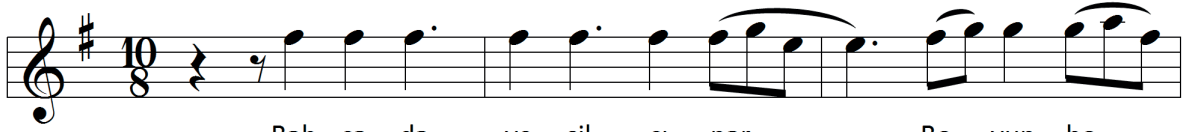

BAHÇADA YEŞİL ÇINAR

Orta (Moderato)

Türkü

Yöre: Diyarbakır

Bah ça da ye şil çı nar_____ Bo_ yun bo____
Bah ça lar da gül ya rı_____ Var_ git el_____

yu ma_ u_____ yar Ben se_ ni giz li_ sev dim____
le rin_ ya_____ ri Sen ba_ na ya rol_ maz sın____

Bil_ me dim_ a lem_ du yar A_ man_ gü lüm____
Yü_ zü me_ gül me_ ba ri

na na na yı top_ kâ kül lüm Na na_____ yı_

_____ na_ na_____ yı ki bar ya rim_ na yı na na_____

na yı na_ nay_____

BÜLBÜLÜM ALTIN KAFESTE

Çabuk (Allegro)

Türkü
Yöre: Rumeli

Bül bü lüm al tın ka fes te Bül bü lüm al

tın ka fes te Ö ter a hes te a hes te

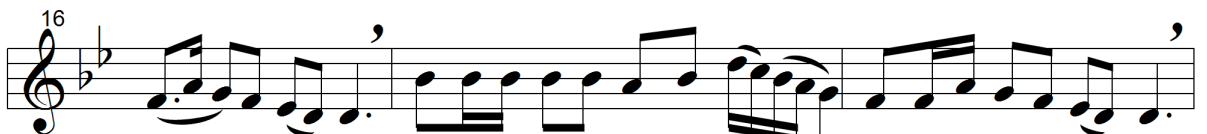
Ö ter a hes te a hes te Öt me bül bül

yâ rim has ta Öt me bül bül yâ rim has ta

Ah ney le yim şu gön lü me Has ret kal dım

sev di ği me Ben sa na da ya na mam yâ rim ben sa na al da na mam

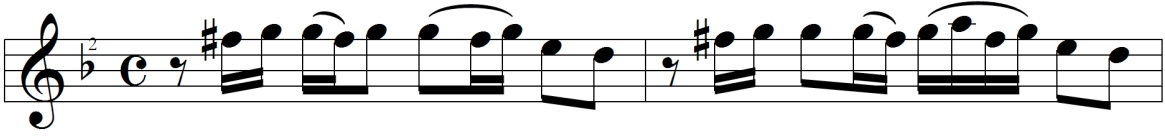

Ben sa na da ya na mam yâ rim ben sa na al da na mam

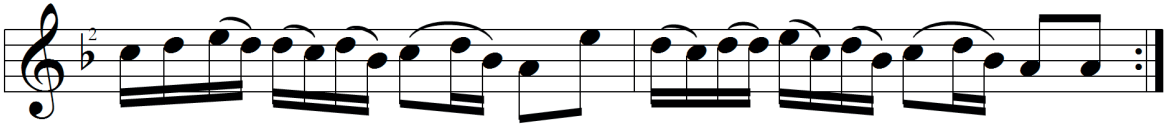

ERİK DALI

Çabuk (Allegro)

Türkü
Yöre: Burdur

E rik da lı gev____ rek tir E rik da lı__ gev____ rek tir
E lin kı__ zı na____ zik tir E lin kı zı__ na____ zik tir

A ma nın bas ma ya____ gel mez Hay di__ bas ma ya____ gel mez
A ma nın küs me ye____ gel mez Hay di__ küs me ye____ gel mez

El__ ler oy na sın____ el ler Dil ler gay na sın____ dil ler

Ne der ler se de____ sin ler o__ di le__ ri__ ye____ sin ler

GÜZEL ANADOLU

Orta(Moderato)

Hasan TORAGANLI

mf Dağ de niz o va ça yır gü zel A na do lu
Sel gi bi a kan su lar ke kik ko kan dağ lar

Rüz gâ rın se rin e ser yer gök ı şık do lu
Nar zey tin ve ren kır lar bal dam la yan bağ lar

Her yıl dört mev sim — ü rün ta şar tar la la rı
Gün ba tar er ken — kö ye dö ner ku zu ko yun

Buğ day sap sa rı al tın dal lar al tın sa rı
Ses siz bir ya şam sü rer her ev dü şer yor gun

İLERİ MARŞI

Orta (Moderato)

Söz: Celâl EMREM

Müzik: Faik CANSELEN

%

p Yü rü bu yol şe ref za fer yo lu kar şın da bek li yor se

5 ni tan ye ri Yü rü a tıl de vir ka ran lı ğı dur ma yü rü hay di

9 1 2
i le ri i le ri Fine *p* Var sın gel de sin sa na

13 ye şil göl ge li çam lar Nin ni fi sıl da yan de re ler

17 1 2
şen — nağ me ler gü len bir ba har len bir ba har yü

%

MANASTIR TÜRKÜSÜ

Yavaş (Adagio)

Türkü
Yöre: Manastır

Ma nas tı rın or ta sın da
Var bir ha vuz ca nım ha vuz

Bu yur dun kız la rı hep si de ya vuz

Biz ça lar oy na rız

Manastır'ın ortasında vardır havuz canım havuz
Manastır'ın kızları hepsi de yavuz biz çalar oynarız
Manastır'ın ortasında vardır çeşme canım çeşme

Manastır'ın kızları hepsi de seçme biz çalar oynarız
Manastır'ın ortasında vardır dere canım dere
Manastır'ın kızları kolay geçmez ele biz çalar oynarız

NEMRUT'UN KIZI

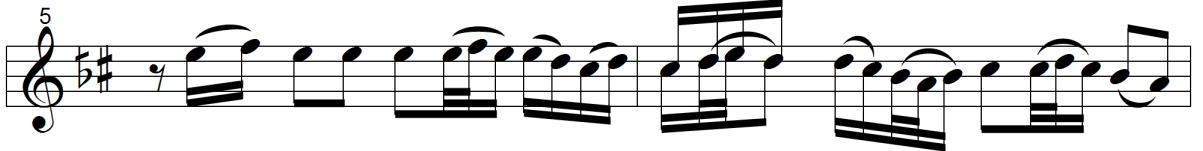
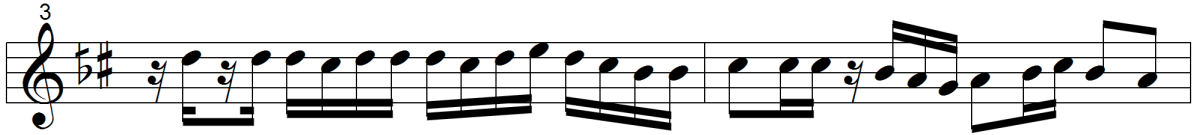
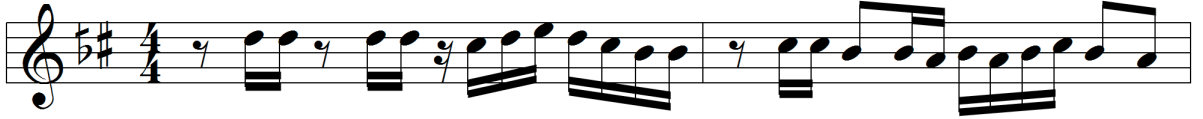
Orta (Moderato)

Türkü
Yöre: Urfa

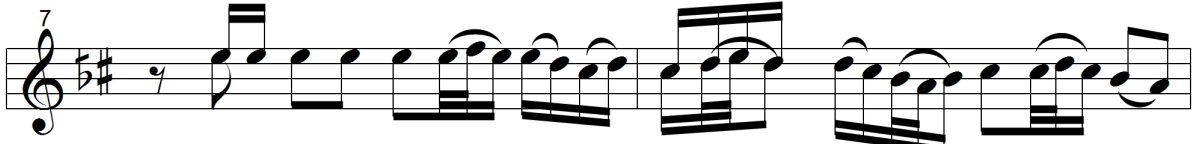

SEVDA OLMASAYDI

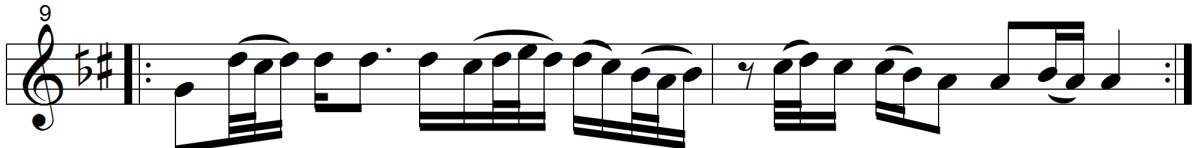
Çabuk (Allegro)

Türkü
Yöre: Kırşehir

Sev___ da ol ma say___ dı da Gö nü___ le dol___ ma say___ dı___
O yar zül fū nü ta___ rar da Gö nül___ den gi___ ni a___ rar

Sev___ da ol ma say___ dı da Gö nü___ le dol___ ma say___ dı___
O yar zül fū nü ta___ rar da Gö nül___ den gi___ ni a___ rar

Dün ya___ ne ye ya rar___ dı da___ Gü ze li___ ol ma say dı
Bu dün ya da sev me___ yen ler___ Ah ret te ne ye ya rar

Nar da ne si da ne si de Se vi yom mer da ne si

Gü zel le ri___ ni çin de de___ Sev di ğim bir da ne si

VARDAR OVASI

Orta (Moderato)

Türkü
Yöre: Rumeli

Ma ya dağ dan kal kan kaz lar
Ya ri min yü re ği siz lar

Ma ya dağ dan kal kan kaz lar
Ya ri min yü re ği siz lar

Al to puk lu be yaz kız lar
Ey le ne mem al da na mam

Al to puk lu be yaz kız lar
Ben bu yer ler de du ra mam

Var dar o va sı var dar o va sı

Ka za na ma dim sı la pa ra sı

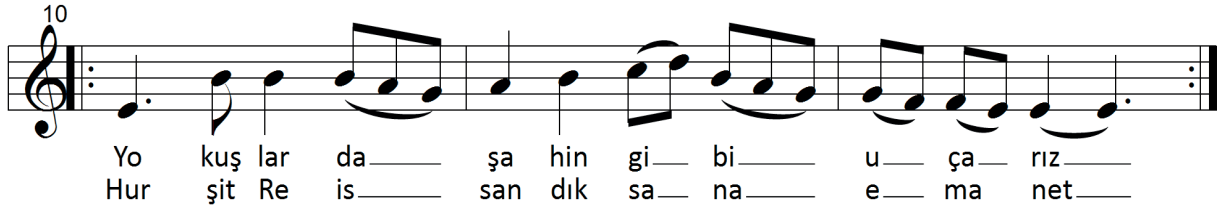
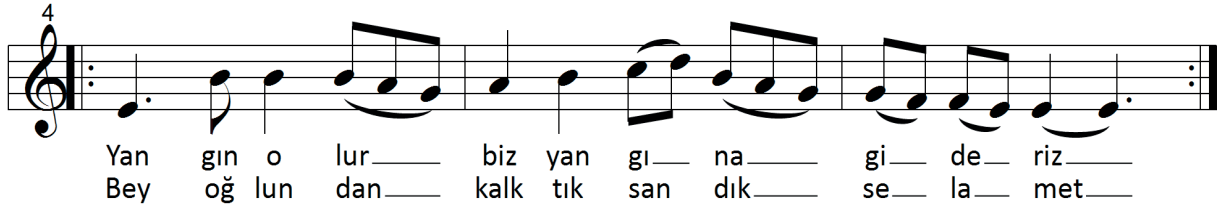

YANGIN OLUR BİZ YANGINA GİDERİZ

Çabuk (Allegro)

Şarkı

Yöre: İstanbul

YEMENİ BAĞLAMIŞ

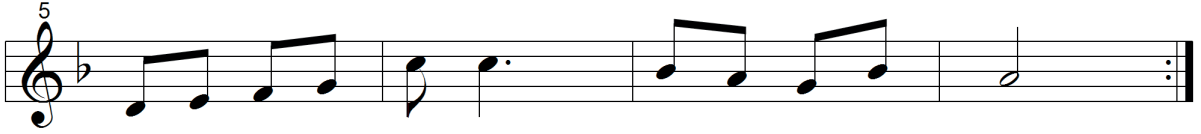
Orta (Moderato)

Şarkı

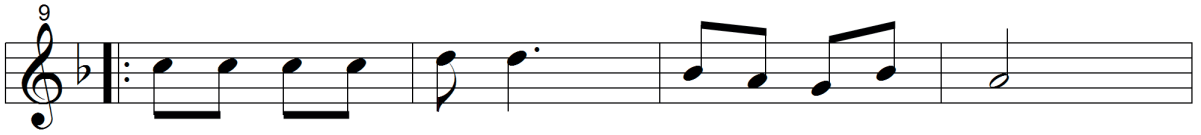
Ali Ulvi BARADAN

Ye me ni bağ la mış tel li ba şı na
Gel se ni köy lü kız a lıp ka ça yım

Zü lüf le ri düş müş hi lâl ka şı na
Tel li du va ğı na al tın sa ça yım

Ye ni gir miş on üç on dört ya şı na
Se ni bu di yar dan a lıp ka ça yım

E da lı iş ve li köy lü gü ze li
E da lı iş ve li köy lü gü ze li

ÜNİTE DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1. ÜNİTE

- 1 - C
2 - B
3 - D
4 - A
- 1 - B
2 - C
3 - D
4 - A
- B
- C
- Öz Değerlendirme

2. ÜNİTE

- Açıklama
- Sınıf Değerlendirme
- B
- B

3. ÜNİTE

- A
- D
- C
- B
- Öz Değerlendirme

4. ÜNİTE

- D
- Anonim
Tasavvuf müziği
Mehter müziği
Çok sesli Türk müziği
- C
- Açıklama
- Öz Değerlendirme

5. ÜNİTE

- D
Y
D
Y
D
- C
- Öz Değerlendirme

SÖZLÜK

A

adagio: Hız terimi. Oldukça yavaş hızda.

aksak ölçü: Zamanları eşit olmayan ölçülere verilen ad.

aksak ritim: İkişerli ve üçerli birimlerden oluşan karma ölçü.

allegro: Hız terimi. Canlı, neşeli, çabuk biçimde.

alto: Kalın kadın sesi.

andante: Hız terimi. Geniş, rahat, ağırca.

anonim: Bestecisi ya da yazarı belli olmayan eser.

aranjman: Düzenleme.

B

bağlantı: Nakarat.

bariton: Tenor ile bas arasındaki erkek sesi.

barok : 17. yüzyılda Avrupada yaygınlaşan sanatta bir anlatım biçimidir.

bas: En kalın erkek sesi.

beste: Bir müzik eserini oluşturan ezgilerin bütünü.

besteci: Beste yapan kimse, bestekâr.

C - Ç

caz: Başlangıçta Kuzey Amerika zencilerine aitken sonraları bütün dünyada benimsenen bir müzik türü.

cet: Dede, büyükbaba, ata.

çalgi: Müzikal sesler üretmek amacıyla yapılmış, belirli biçim, kullanım ve tını özellikleri olan alet.

çıkıcı dizi: Kalın sestene ince seslere çıkan dizi ve kalın sestene başlayıp ince sese doğru ölçülen aralık.

çoğaltma noktası: Notanın sağ tarafına konularak notayı yarı değeri kadar uzatan işarettir.

çok seslilik: İki veya daha çok sesin müzik kurallarına uygun biçimde porte üzerine yazılarak düzenlenmesi.

D

da capo: Baştan. Eserin başa dönülerek seslendirileceğini belirten terim.

dekresendo: Sesin giderek hafifletilmesi.

derleme: Halk kültüründe yer alan müzik parçalarını saptama, ses kaydını gerçekleştirme, notaya alma çalışması.

dizek: Porte. Üzerine notaların yazıldığı paralel beş çizgi, dört eşit aralık.

dizi: Bir oktavin içinde sıralanan sekiz sesin bütünü.

E

ek çizgi: Beş çizgiden oluşan dizeğe eklenen küçük çizgiler.

eksik ölçü: Bir müzik eserinin ilk ölçüsünün donanımında verilen ölçü rakamından eksik olmasıdır.

enstrüman: Çalgı.

eser: Emek sonucu ortaya çıkan ürün, yapıt.

ezgi: Melodi, nağme.

F

figan: Bağırarak ağlama, inleme.

fine: Son. Bir bestenin sona eriş yeri.

forte: Güçlü. Gür ses elde etmeyi belirten nüans işareti.

G

giriftâr: Tutulmuş, yakalanmış.

gürlük: Sesin şiddeti.

H

hız: Müzik eserinde tempoyu belirleyen hareket özelliği.

hızma: Burun kanadına takılan süslü, altın veya gümüş halka.

İ

inici dizi: İnceden kalına doğru ilerleyen sesler.

ilahi: Sözleri dinî duyguları ve düşünceleri içeren her makamdan çeşitli usullerle kendine has bir tavırla bestelenmiş eserlerdir.

K

kanon: Eşit aralıklarla ilerleyen ancak birlikte değil art arda duyulan iki veya daha çok sesin birbirini sürekli taklit etmesiyle oluşan bütün.

klasik: Üzerinden çok zaman geçtiği halde değerini yitirmeyen, türünde örnek olarak görülen eser.

koro: Tek veya çok sesli olarak yazılmış bir müzik eserini seslendirmek için bir araya gelen topluluk.

kreşendo: Birbirini izleyen notalarda sesin giderek gürleşeceğini belirten işaret.

kürdi: Müzikte bir makam.

L

longa: Türk müziğinde yürük özellik taşıyan oyun havası.

M

mahallî sanatçı: Yalnızca belli bir bölge için kapsayan yerde sanatını icra eden kişi, tanınmamış.

mahle: Mahalle.

majör: İki tam, bir yarım, üç tam, bir yarım aralıktan oluşan dizinin ismidir. Büyük.

makam: Türk müziğinde bir müzik parçası veya şarkının işleniş biçimi.

marş: Ritmi, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun adımlarını hatırlatan müzik parçası.

mehter: Osmanlı askerî müzik geleneğinde çalgı sanatçısı.

mehter müziği: Osmanlı Devleti'nde köklü bir geleneği tanıtmak için örneklendirilen askerî müzik.

metronom: Bir müzik parçasının hangi hızla çalınması gerektiğini gösteren alet.

mezzosoprano: Ses alanı soprano ile alto arasında olan kadın sesi.

millî marş: Ülkeler için manevi anlamı büyük olan, içeriğinde vatanseverlik, özgürlük ve kutsal değerlerin bulunduğu coşkulu marş türü.

minör: Bir tam bir yarım iki tam bir yarım iki tam aralıklardan oluşan dizinin ismidir. Küçük.

moderato: Orta çabuk anlamına gelen hız terimi.

motif: Bir bestenin yaratılmasında kıvılcım işlevi gören müzikal öge.

mülayim: Uygun, hoşgörülebilir.

müzikal: Müzik eşliğinde sergilenen film veya tiyatro oyunu.

müzik cümlesi: Anlamalı bir bütün oluşturan müzik kesitine denir.

müzikte aralık: İki ses arasındaki uzaklık.

müzikte biçim: Oluşturduğu bütünlükle bir müzik eserine estetik yapı özellikleri kazandıran kompozisyon modeli.

N

nakarât: Bir şarkıda her kıtadan sonra tekrarlanan ve bestesi değişmeyen parça.

nüans: Bir müzik yapıtında kullanılan seslerin hafif, güçlü, yumuşak, şiddetli oluşu.

O

oktav: Sekiz sesten oluşan ses dizisi, bir do sesiyle ondan sonraki do sesi arasındaki uzaklık.

oratoryo: Solo sesler, koro ve orkestra için belirli bir metin üzerine bestelenen çok bölümlü sahne eseri.

orkestra: Çeşitli çalgı sanatçılarından oluşan geniş seslendirme topluluğu.

ozan: Saz çalarak şiirler, deyişler ve destanlar söyleyen halk sanatçısı.

Ö

ölçü: Bir müzik yapıtında ritim birimi olan vuruşların eşit zamanlara bölünmesi.

ölçü çizgisi: Ölçüleri birbirinden ayıran çizgilerdir.

P

panel: Dinleyiciler önünde, seçilmiş bir konuşmacı grubunun bir konuyu tartışmak amacıyla düzenlediği toplantı.

piano: Gürlük terimi, çok hafif ses, yumuşak ses.

plak: Kaydı yapılmış seslerin istendiği zaman dinlenmesini sağlamak üzere, çok sayıda çoğaltılan müzik gereci.

pop müzik: Geniş kitleler tarafından benimsenen; yaygın olan anlamındaki popüler sözcüğünün kısaltılmış şekliyle nitelenen müzik türü.

R

redif: Son dönem Osmanlı ordusunda, askerlik görevini bitirdikten sonra yedeğe ayrılan er.

ritim: Düzenli aralıklarla yinelenen süre değerlerinin bir düzen içinde birbirini takip etmesi.

S

saz: Her tür müzik aracı, çalgı.

solo: Tek kişi tarafından söylenen veya çalınan müzik eseri

soprano: İnce kadın sesi.

sus (es): Notada duraklama zamanı, sessiz süre.

Ş

şarkı: İnsanın kendisini ifade etmek için seslendirdiği kısa ve yalın ses müziği biçimi.

şavk: Işık.

T

tekbir: Dinsel müziğimizde “cami müziği” kapsamına giren bir biçim. “Allahü ekber”in sürekli tekrarlanmasından oluşan sözler üzerine bestelenmiş ezgiler.

tempo: Bir müzik parçasındaki bölümlerin hızlarını belirtmek için kullanılan kelime, vuruş.

tenor: İnce erkek sesi.

ton: İnsan veya çalgı sesinin yükseklik alçaklık derecesi.

toycu: Toy veren kimse, düğüncü.

türkü: Halk müziğimizde genellikle halk şiirlerimiz üzerine bestelenen yalın, kolay anlaşılır makamsal ezgiler.

V

vuruş: Müzikte bir ölçü içinde yer alan zamanların sıra ve süresini düzenli el hareketleriyle belirtme.

Y

yöre: Bir bölgenin belli bir yerini ve çevresini kapsayan sınırlı bölüm, havali, mahal, civar.

Z

zillet: Hor görülme, aşağılanma.

KAYNAKÇA

- AKDOĞU, O. (1996). *Türler ve Biçimler*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- AYDOĞAN, S., ÖZGÜR, Ü. (2012). *Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuram*. Gazi Kitabevi.
- BATUR, S., UL, Y. (1999). *Sözleri ve Notaları ile Marşlarımız*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- DELİORMAN, A. (2009). *Mustafa Kemal Balkanlarda*. İstanbul: Bayrak Basım Yayımevi.
- EGÜZ, S. (2001). *Toplu Ses Eğitimi*. Ankara: Doğu Matbaacılık.
- FULLMAN J. (2014). *İ-Müzik Temel Müzik Rehberi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- GÜRDAL, İ. (2014). *Yeni Türkiye Dergisi*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.
- KAYMAK, R. (2009). *Mehmet Âkif Ersoy ve İstiklâl Marşı*. İstanbul: Akçay Yayınları.
- KOCATEPE, A. *Hey Gidi Dünya Hey*. (Müzikotek arşivinden alınmıştır.) (ET: 25.09.2017)
Kültür ve Turizm Bakanlığı.(2003). *İstiklal Marşı ve Mehmet Âkif Ersoy*. Ankara.
- MANÇO, B. *Yaz Dostum*, (Müzikotek arşivinden alınmıştır.) (ET: 25.09.2017)
- MEB (2018). *Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Ankara.
- ÖZCAN, H. (2004). *Türkülerin Gerçekleri ve Yemen Türkülerinin Arka Planı*. Ankara: Yağmur Kültür Sanat Edebiyat Dergisi.
- ÖZKAN, İ. H. (2017). *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usulleri*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- SAY, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SAY, A. (2005). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SAY, A. (2007). *Müzik Yazıları*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SELANİK C. (2010). *Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni*. İstanbul: Doruk Yayıncılık.
- SUN, M. (2014). *Kır Çiçekleri 100 Türkü*. İstanbul: Sun Yayınevi.
- SUN, M., SUN, İ. ve KUTERDEM, L. (2015) *En Güzel Okul Şarkıları*. Ankara: Sun Yayınevi.
- SUN, M. (1998). *Şarkılarla Türkülerle Temel Müzik Eğitimi*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- SÜER, R. (1975). *Millî Marşlarımızdan Bir Demet*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- TURHAN, S., DÖKMETAŞ, K. ve ÇELİK L. (1996). *Notalarıyla Türkülerimiz ve Hikâyeleri*. Ankara.
- YENER, Doç. Dr. S., ÇİÇEK, V. (2016). *Adım Adım Uygulamalı Müzik Teorisi ve Armoni*. Ankara: Pegem Akademi.

İNTERNET KAYNAKÇASI

<http://www.trtnotaarsivi.com/thm.php>

<http://trttelaffuz.com/sozlukler>

<http://www.guzelsanatlar.gov.tr/>

<https://www.eba.gov.tr/ses>

(ET:08.10.2017)

<https://www.notaarsivleri.com/>

(ET:15.09.2017)

<https://www.guzelsanatlar.kulturturizm.gov.tr/TR,133547/resimler.html>

(ET:23.09.2017)

<https://www.turkuler.com/hikâyeler/.asp>

(ET:23.09.2017)

https://www.ata.tsk.tr/07_gorseller/foto.html

(ET:20.09.2017)

<https://www.dersimiz.com/ataturk/Ataturk-Ve-Muzik-1-Oku-3723.html>

(ET: 26.09.2017)

<https://www.hakkindaoku.com/ataturk-ve-muzik.html>

(ET: 25.09.2017)

<http://www.hurriyet.com.tr/ataturkun-muzik-zevki-40011094>

(ET: 26.09.2017)

<http://www.tarihin.com/istiklal-marsinin-kabulu.html>

(ET: 27.09.2017)

<http://sibertehdit.com/siber-guvenlik-nedir/>

(ET: 27.09.2017)

<http://www.telifhaklari.gov.tr/Telif-Hakki-Nedir>

(ET: 26.10.2017)

<http://www.kultur.gov.tr/TR,96409/ataturk-oratoryosu--selahattin-batu.html>

(ET: 26.11.2017)

<http://www.milliyet.com.tr/bugun-12-mart-istiklal-marsinin-gundem-2208501/>

(ET: 30.11.2017)

<https://www.gzt.com/hayat/dillere-destan-olan-yemen-turkusunun-hikyesi-2599805>

(ET: 13.10.2017)

http://turkoloji.cu.edu.tr/HALK%20EDEBIYATI/huseyin_ozcan_turkuler_gercekleri_yemen_turkuleri_arka_plan.pdf

(ET: 11.11.2017)

<https://bizimzaman.blogspot.com/2014/02/memleketim-sarkisi-kimin-memleketim.html>

(ET: 26.12.2017 / 09.13)

GÖRSEL KAYNAKÇA

Aşağıdaki tabloda sayfa numaraları ve www.shutterstock.com/ uzantısı verilen görseller telifi ödenerek alınmıştır. Diğer görsellerin uzantısı ayrıca gösterilmiştir.

Sayfa No	Link 7 - Müzik	Erişim Tarihi
KAPAK	Görsel tasarım uzmanları	15.01.2018/12.00
1.Ünite	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/kemal-ataturk-face-on-turkish-1-393944326 tps:// www.shutterstock.com/tr/image-photo/silhouettes-people-holding-flag-turkey-215933683?src=library	26.12.2017/09.00
12	Özel çekilmiş fotoğraf	10.11.2017/09.08
13	http://hayrabolu.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_03/k_10091044_2222120birbayrakruzgarbekliyor.jpg	29.10.2017/14.12
	1/http://www.eba.gov.tr/gorsel?icerik-id=70776db22658448414a-619315eddffb3f691600402030	14.09.2017/11.18
	2/http://www.eba.gov.tr/gorsel?icerik-id=36333207f1828fc174c-77b49418cceb35416624dbc001	13.09.2017/14.36
15	Özel çekilmiş fotoğraf	10.11.2017/09.08
17	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/snowy-day-double-minaret-medresah-559825498	26.12.2017/09.00
18	http://muzikotek.com.tr/en/publishing/composer/baris-manco	22.12.2017/15.30
20	https://wallpapers.pub/web/wallpapers/mountains-with-forest/thumbnail/lg.jpg	27.12.2017/15.22
21	http://giresun.bel.tr/giresun-kulturu/	22.12.2017/15.30
25	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/funny-children-outdoors-197363645	26.12.2017/09.00
27	https://tr.pinterest.com/pin/341499584215647361/	22.12.2017/15.40
2.Ünite	ata13a.jpeg	26.10.2017/21.23
33	http://kulududenanadolulisesi.meb.k12.tr/icerikler/10-kasim-ataturku-anma-toreni_3838303.html	23.12.2017/00.01
37	https://www.shutterstock.com/tr/image-illustration/red-curtains-isolated-on-white-background-136620866?src=library	26.12.2017/11.00

38	https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/clapping-hands-sign-emoji-set-various-466457915	26.12.2017/11.00
39	http://www.shutterstock.com/tr/90990821	
3.Ünite	http://www.tepebasi.bel.tr/haberler/resimler/_GRY8931.JPG	26.12.2017/11.00
46	1/ http://edirne.meb.gov.tr/www/balkan-sehitlerimizi-anma-torenlere-duzenlendi/icerik/1780	09.10.2017/21.41
	2/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/silhouette-trio-musician-band-showing-on-633341210	26.12.2017/12.00
	3/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/traena-norway-july-9-2015-crowd-301404419	26.12.2017/12.00
	4/ http://www.crrkonsersalonu.org/?p=multimedya_list&a=fotogaleri	26.10.2017/19.07
	5/Özel çekilmiş fotoğraf	26.12.2017/12.00
47	1/ http://www.canakkale.bel.tr/icerik/14932/turk-halk-muzigi-korosu-sene-sonu-konseri-ile-sahne-aldi/	27.12.2017/23.21
	2/Özel çekilmiş fotoğraf	26.12.2017/13.00
	3/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/istanbul-turkey-may-5-2017-performance-722633902	26.12.2017/13.00
48	1/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/bucharest-romania-january-27-2008-soprano-612275153	26.12.2017/13.00
	2/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/733334632	23.12.2017/22.05
49	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/tree-planting-on-volunteer-familys-hands-429307234	26.12.2017/13.00
52	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/rose-306781493	26.12.2017/13.00
55	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/apple-tree-flowers-spring-yellow-butterfly-127387250?src=mY3XCFWqr-vqEz5wLjcAVIQ-1-0	26.12.2017/13.00
4.Ünite	https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/world-map-colorful-musical-notes-on-436214599 https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/creative-vector-abstract-world-music-day-434720029	26.12.2017/09.00

60	1/http://classic-intro.net/introductionalamusique/compositeurs/Lassus.html 2/ https://klasikmuzikdinle.net/vivaldi-dinle/	23.12.2017/22.50 23.12.2017/22.55
61	1/https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/july-10-2008-berlin-wax-figure-152946242 2/	26.12.2017/14.00
	2/http://www.edebiyathaber.net/wp-content/uploads/2013/05/Tchikovsky-1-292x300.jpg	27.12.2017/22.52
	3/https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/vienna-austria-oct-4-2017-johann-733332697	26.12.2017/14.00
62	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/istanbul-turkey-march-16-2017-wolfgang-720642244	26.12.2017/14.00
63	http://besthdwallpapers.org/little-bluetit-best-hd-wallpapers/	27.12.2017/22.55
64	1/https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/bangkok-thailand-circa-august-2015-wax-332605283	26.12.2017/14.00
	2/ https://www.shutterstock.com/tr/image-illustration/musicians-sunset-159755495	26.12.2017/14.00
65	1/ https://www.shutterstock.com/tr/image-778590061	27.12.2017/22.58
	2/https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/colorful-musical-background-264501671	26.12.2017/14.00
66	1/http://ekmonline.com/kurslar/flamenko	27.12.2017/21.36
	2/http://mobite.me/wallpaper/brunette-playing-on-musical-instrument-wallpaper-2/1600x900	27.12.2017/21.39
	3/ http://www.simurgsanat.com/simurg-sanat/dans-kurslarimiz/dunya-danslari/sirtaki/	27.12.2017/21.58
	4/ https://www.kisaozet.net/wp-content/uploads/kafkasdansi-424x410.jpg	27.12.2017/22.00
67	1/https://www.mousse.be/upload/1/event/medium/takht_al_emirate_band_11.jpg	27.12.2017/22.02
	2/http://www.tocamaderawinery.com/wp-content/uploads/2015/05/salsa-aktywnipl.jpg	27.12.2017/22.03
	3/http://www.icimdekiler.com/wp-content/uploads/2011/09/Balkanlardan-gelen-s%C4%B1cak-oyun-havas%C4%B1.jpg	27.12.2017/22.05
	4/ http://i.ytimg.com/vi/rw7Ex-K5Oyvk/hqdefault.jpg	27.12.2017/22.08

	4/ http://i.ytimg.com/vi/rw7Ex-K5Oyvk/hqdefault.jpg	27.12.2017/22.08
70	http://zeki-muren.sozleri.info/gozlerin-doguyor-geceleerime-albumu-2214	27.12.2017/22.21
71	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/whirling-dervishes-musicians-performistanbul-turkey-11022013-555569647	26.12.2017/15.00
72	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/moscow-russia-august-2017-performance-turkish-710422582	26.12.2017/15.00
73	http://www.edebiyatdefteri.com/siir/336277/	23.12.2017/22.29
5.ÜNİTE	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/unidentified-people-playing-traditional-folklore-their-688019980 https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/turkish-musical-instrument-596755007	23.12.2017/22.73
78	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/sazturkis-musical-instrument-652472542	26.12.2017/15.00
81	http://www.bitlis.bel.tr	24.12.2017/13.42
82	1/ http://www.eba.gov.tr/	24.12.2017/15.50
	2/ http://www.edebiyatdefteri.com/	27.12.2017/22.50
83	1/ https://img.webme.com/pic/g/gizliilimler/mevlana.jpg	27.12.2017/22.55
	2/ http://img.eba.gov.tr/274/469/243/7af/4dd/194/ee3/a2f/7e3/d9d/48d/3afe00/402/067/2744692437af4dd194ee3a2f7e3d9d48d3afe00402067.jpg	27.12.2017/23.01
	3/ http://www.edebiyatdefteri.com/siir/1028842/	27.12.2017/23.05
84	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/majestic-winter-landscape-sunrise-snowy-fir-538757716	26.12.2017/15.00
85	1/ http://temeleserler.eba.gov.tr/assets/uploads/13c-38c12a1956591594cce5ffb7d7f8a.jpg	27.12.2017/23.12
	2/ https://www.dersimiz.com/bilgi-bankasi/01/ABDULKADIR-MERAGI-kimdir.jpg	27.12.2017/23.30
	3/ http://yalinakademi.tk/tasavvuf-edebiyati.htm	27.12.2017/23.38

86	Özel çekilmiş fotoğraf	24.12.2017/23.13
87	1/ http://osmanli.site/wp-content/uploads/2017/01/Santuri-Ali-Ufki-Bey	27.12.2017/23.15
	2/ www.eba.gov.tr/gorsel?icerik-id=10962a7cc27c3e31d499cbb-4d072a6854c1a0880c8001	24.12.2017/22.42
	3/ http://www.edebiyatdefteri.com/resim/resimli_siir/buyuk/1129418.jpg	27.12.2017/23.18
88	http://img.eba.gov.tr/464/8fb/db2/661/199/f44/0a8/a19/bea/706/585/ef4/5cd/f82/002/4648fbd2661199f440a8a-19bea706585ef45cdf82002.jpg	23.12.2017/22.89
92	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/hand-on-strings-violin-187242992?src=zXN6c-FUBV-5dvAemB5YBGg-1-13	26.12.2017/15.00
94	https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/blue-musical-background-colorful-notes-vector-609802817	26.12.2017/15.00
112	https://www.shutterstock.com/tr/image-illustration/3d-image-abstract-cubes-icon-set-172460402	26.12.2017/15.00
116	https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/abstract-background-sphere-200079983	26.12.2017/15.00

11 empty musical staves, each with a treble clef and a double bar line at the end, arranged vertically.

Eleven blank musical staves, each with a treble clef, arranged vertically for writing music.

11 blank musical staves, each with a treble clef and a double bar line at the end, arranged vertically.

11 blank musical staves, each with a treble clef and a double bar line at the end.

